

ARABAKO ERRIOXAKO LZP-AREN ARAUDIA

I. TITULUA XEDAPEN OROKORRAK.....	4
1. ARTIKULUA.- XEDEA	5
2. ARTIKULUA.- APLIKAZIO ESPARRUA	5
3. ARTIKULUA.- INDARRALDIA ETA INDARGABETZEA	5
4. ARTIKULUA.- ALDAKETA ETA BERRIKUSPENA.....	6
5. ARTIKULUA.- EDUKI DOKUMENTALA ETA INTERPRETAZIOA.....	6
II. TITULUA LURRALDE EREDUA ZEHAZTEKO OINARRIZKO ARAUAK. 7	7
6. ARTIKULUA.- ARABAKO ERRIOXAKO ESKUALDE EGITURAKO LURRALDEAREN ZATIKO PLANAREN EREDUA	7
III. TITULUA EREDU FISIKOAREN ANTOLAMENDUA.....	8
7. ARTIKULUA.- LURZORU URBANIZAEZINEKO ESPARRUAK	8
8. ARTIKULUA.- BABESTU BEHARREKO LURZORU URBANIZAEZINAREN KATEGORIAK.8	8
9. ARTIKULUA.- DUTEN INTERES NATURALAGATIK BABES BEREZIA BEHAR DUTEN EREMUAK.....	8
10. ARTIKULUA.- DUTEN INTERES NATURALAGATIK BABES BEREZIA BEHAR DUTEN EREMUEN ERREGIMEN JURIDIKOA	10
11. ARTIKULUA.- INTERESEKO BASO EREMUAK.....	12
12. ARTIKULUA.- INTERES HIDROLOGIKOKO EREMUAK.....	12
13. ARTIKULUA.- INTERES GEOLOGIKO-GEOMORFOLOGIKOKO EREMUAK	14
14. ARTIKULUA.- HOBETU ETA/EDO LEHENERATU BEHARREKO EREMUAK.....	14
15. ARTIKULUA.- HOBETU ETA/EDO LEHENERATU BEHARREKO EREMUEN ERREGIMEN JURIDIKOA	15
16. ARTIKULUA.- LURRALDEAREN GAINERAKOA (GORDETAKO LURZORUA).....	15
17. ARTIKULUA.- GORDETAKO LURZORUAREN KALIFIKAZIOA	16
18. ARTIKULUA.- BALDINTZATZAILE GAINJARRIAK	17
19. ARTIKULUA.- INGURUNE FISIKOAREN AZPIEGITURAK.....	18
IV. TITULUA HIRI SISTEMA	19
20. ARTIKULUA.- HIRIGUNEEN SAILKAPENA	19
V. TITULUA LURZORU POLITIKAK.....	20
21. ARTIKULUA.- LURZORU POLITIKAK	20
22. ARTIKULUA.- OSAGARRITASUNA.....	20
23. ARTIKULUA.- EKONOMIA JARDUERA: FINKATZEA	21
24. ARTIKULUA.- EKONOMIA JARDUERA: ZABALTZEA	21
25. ARTIKULUA.- EKONOMIA JARDUERA: JARDUN BERRIAK.....	22
26. ARTIKULUA.- BIZITEGIRAKO LURZORUA: OSATZEKO ERAGIKETAK	22
27. ARTIKULUA.- LURRALDE EKI-PAMENDUA.....	22
VI. TITULUA ATSEDEN EREMUEN SISTEMA ETA LURRALDERAKO SARGUNEAK	23

28. ARTIKULUA.- ATSEDEN EREMUEEN ANTOLAMENDUA	23
29. ARTIKULUA.- LURRALDERAKO SARGUNEEN ANTOLAMENDUA	24
VII. TITULUA ETXEBIZITZA BEHARRAK ETA BIZITEGI LURZORU BERRIAREN ESKAINTZA KUANTIFIKATZEA	24
30. ARTIKULUA.- BIZITEGI ESKAINTZA KUANTIFIKATZEKO IRIZPIDEAK	24
31. ARTIKULUA.- BIZITEGI ESKAINTZA HOBETZEA	27
32. ARTIKULUA.- BIGARREN BIZITEGIAREN ANTOLAMENDUA	28
VIII. TITULUA EKONOMIA JARDUERAK: ANIZTASUNA SUSTATZEA.....	29
33. ARTIKULUA.- INDUSTRIA LURZORUAREN KUANTIFIKAZIOA ETA ANTOLAMENDUA	29
34. ARTIKULUA.- MAHASTIZAINZTA ETA ARDOGINTZA. UPELTEGIAK	30
IX. TITULUA BIDE AZPIEGITURA: IRISGARRITASUNA HOBETZEA.....	32
35. ARTIKULUA.- BIDEEN GAINEKO JARDUNA	32
36. ARTIKULUA.- SAIHESBIDEAK.....	35
X. TITULUA HIRI JARDUNERAKO ORIENTABIDEAK	36
37. ARTIKULUA.- HIRI JARDUNERAKO ORIENTABIDEAK	36
38. ARTIKULUA.- HIRIGUNE HISTORIKOAK ETA INTERESEKOAK BABESTEVA ETA LEHENERATZEA	36
39. ARTIKULUA.- INDUSTRIA EREMUEEN ANTOLAMENDU PAISAJISTIKOA	36
40. ARTIKULUA.- EKIPAMENDUEN ANTOLAMENDUA.....	37
41. ARTIKULUA.- HIRI EREMU BERDE BERRIAK	37
42. ARTIKULUA.- KUTSATUTAKO LURZORUEN TRATAMENDUA.....	37
XI. TITULUA KULTUR ONDAREAREN ANTOLAMENDUA.....	38
43. ARTIKULUA.- KULTUR INTERESEKO IBILBIDEAK SORTZEA	38
XII. TITULUA EKIPAMENDUAK	38
44. ARTIKULUA.- KIROL EKIPAMENDUA	38
45. ARTIKULUA.- KULTUR EKIPAMENDUA.....	39
46. ARTIKULUA.- TURISMO AZPIEGITURA.....	40
47. ARTIKULUA.- MERKATARITZA AZPIEGITURA.....	40
48. ARTIKULUA.- UDALAZ GAINDIKO BESTELAKO EKIPAMENDUAK	41
XIII. TITULUA LURRALDEAREN ZATIKO PLANAREN ZEHAZTAPENAK APLIKATZEKO ARAUAK	41
49. ARTIKULUA.- HIRIGINTZA ANTOLAMENDUAREKIKO LOTESPENA	41
50. ARTIKULUA.- ARLOKO ERAKUNDEEN EKINTZA BETEARAZLEAREKIKO LOTESPENA	42
XIV. TITULUA ARLOKO LURRALDE ERAGINAK	42
51. ARTIKULUA.- ZORTASUN AERONAUTIKOAK	42
52. ARTIKULUA.- TELEKOMUNIKAZIO GAIAZ APLIKATU BEHARREKO LEGEZKO ARAUDIA.....	42

ERANSKINA. BIZITEGI LURZORUAREN ESKAINTZA	
KUANTIFIKATZEKO KALKULU ORRIA.....	43
EKONOMIA ETA FINANTZA AZTERLANA.....	1

Arabako Errioxako Lurraldearen Zatiko Planaren Sustapena eta Zuzendaritza
Promoción y Dirección del Plan Territorial Parcial de Laguardia (Rioja Alavesa)

Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Saila. Eusko Jaurlaritza.

Departamento de Ordenación del Territorio y Medio Ambiente. Gobierno Vasco

---

Sabin Intxaurre Mendibil

Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailburua
Consejero de Ordenación del Territorio y Medio Ambiente

Abel Muniategi Elorza

Lurralde Antolamendu eta Biodibertsitate Sailburuordea
Viceconsejero de Ordenación del Territorio y Biodiversidad

Martin Arregi San Miguel

Lurralde Antolamendu Zuzendaria
Director de Ordenación del Territorio

Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Saileko TaldeTeknikoa

Equipo Técnico del Dpto. de Ordenación del Territorio y Medio Ambiente

---

Jesus Mª Erquicia Olaciregui

Lurralde Antolamendu eta Planeamendurako Zerbitzuaren Arduraduna. Arkitekturan Doktoorea
Doctor Arquitecto. Responsable Servicio Ordenación del Territorio y Planeamiento

Luzio Fdz. de Retana Garmendia

Arabako Lurralde Antolamendurako Arduradun. Arkitektoa
Arquitecto. Responsable Ordenación Territorial de Alava

José Obdulio de la Fuente Martín

Lurralde Azterlanetako Burua. Arkitektoa
Arquitecto. Jefe de Estudios del Territorio

Teodoro Olea Iturregi

Lurralde Antolamendu Zuzendaritzako Arduradun Juridiko-Ekonomikoa
Responsable Jurídico-Económico Dirección de Ordenación del Territorio

Mercedes Izquierdo Fernández

Lurralde Antolamenduko Letradua
Letrado Ordenación Territorial

Hirigintza eta Ingurumen Saila. Arabako Foru Aldundia.

Departamento de Urbanismo y Medio Ambiente. Diputación Foral de Alava.

Hirigintza Saileko TaldeTeknikoa

Equipo Técnico del Departamento de Urbanismo

Javier Gatón Pérez de Albéniz

Hirigintza Zerbitzuko Burua. Arkitektoa
Arquitecto. Jefe Servicio de Urbanismo

Santiago Fernández-Villa Sánchez

Arkitektoa
Arquitecto

Javier Olmeda Almendros

Arkitektoa
Arquitecto

Norberto Aldaiturriaga Zorrozuza

Letradua
Letrado

Agiri hau idazteko laguntza teknikoa
Asistencia Técnica para la redacción de este documento

Zuzendaritza, Koordinazio eta Plangintza
Dirección, Coordinación y Planeamiento

Rafael Gomez Vives (MECSA)

Arkitektoa
Arquitecto

Diego Alonso Rotaache (MECSA)

Geografoa
Geógrafo

José Luis Burgos Cid (MECSA)

Arkitektoa
Arquitecto

Lurralde Azpiegiturak

Infraestructuras Territoriales

Angel Gil Ortiz (MECSA)

Bide, Ubide eta Portuetako Ingeniaria
Ingeniero CCP

Lege Aholkularitza

Asesoría Jurídica

Juan Landa Mendibe (EKAIN)

Abokatua
Abogado

Ingurune Soziala

Medio Social

Nélida Ruiz de Azua (EMAIKER)

Soziologoa
Socióloga

Ingurumen Fisikoa

Medio Físico

Ana Serrano Díez Canedo (GRAMA)

Geologoa
Geóloga

Kultur Ondarea

Patrimonio Cultural

Susana Arechaga (INVESTIGACIÓN Y DIFUSIÓN CHAPITEL)

Arte Historian Litzentziaduna
Lcda. en Historia del Arte

Laguntzaile Taldea

Equipo de Apoyo

Antonia Reyes eta José Luis Tejeira (MECSA)

Delineatzaileak
Delineantes

Estibaliz Urrutia (MECSA)

Idazkaria
Secretaria

I. TITULUA

XEDAPEN OROKORRAK

1. ARTIKULUA.- **XEDEA**

Lurraldearen Zatiko Plan honen helburua da Arabako Errioxako Eskualde Egitura antolatzea, eta Euskal Autonomia Erkidegoko Lurraldearen Antolamendurako Artezpideetan ezarritako zehaztapenak garatzen ditu. Artezpide horiek Eusko Jaurlaritzaren otsailaren 11ko Dekretuaren bidez onartu ziren, indarrean dagoen Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolakuntzari buruzko maiatzaren 31ko 4/1990 Legearen 11. eta hurrengo artikuluetan aurreikusitakoari jarraituz.

2. ARTIKULUA.- **APLIKAZIO ESPARRUA**

“Lurraldearen Zatiko Plan” honen aplikazio-esparruak Arabako Errioxako eskualdearen osotasuna eta, horrenbestez, ondoko udal-mugape hauek guztiak hartzen ditu:

- Mañueta
- Elciego
- Bilar
- Kripan
- Labastida
- Laguardia
- Lantziego
- Lapuebla de Labarca
- Leza
- Moreda de Álava
- Navaridas
- Oyón-Oion
- Samaniego
- Eskuernaga
- Yécora

3. ARTIKULUA.- **INDARRALDIA ETA INDARGABETZEA**

1. “Arabako Errioxako Eskualde Egiturako Lurraldearen Zatiko Planak” indarraldi mugagabea izango du.

2. Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolakuntzari buruzko 4/1990 Legearen arabera, Eusko Jaurlaritzak, dagokion gaian eskumena duen sailburuaren proposamenez eta, aldez aurretik, Euskal Herriko Lurralde Antolamendurako Batzordeak txostena eman eta Arabako Foru Aldundiari eta Eskualde Egiturako udalei entzun ondoren, Lurraldearen Zatiko Plana indargabetzea erabaki ahal izango du, hura berrikusteko asmoz.

3. Era berean, lurraldearen antolamenduan eskumena duten Eusko Jaurlaritzako eta Arabako Foru Aldundiko sailek lau urtean behin landuko duten memorian xedapenak zein neurritaraino bete diren azalduko da eta, hala badagokio, antzemandako desegokitasunak arindu edo zuzentzeko beharrezko proposamenak jasoko dira. Memoria hori Euskal Herriko Lurralde Antolamendurako Batzordeari igorriko zaio, haren berri izan dezan.

4. ARTIKULUA.- **ALDAKETA ETA BERRIKUSPENA**

1. Lurraldearen Zatiko Plan honen edukiak hura erabat berrikusi ondoren aldatu ahal izango dira. Planaren elementuren bat edo gehiago ere aldatu ahal izango da.

2. Lurraldearen Zatiko Planaren berrikuspena formulatu, landu eta onartzeko, Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolakuntzari buruzko 4/1990 Legearen 13. artikuluan ezarritako prozedura berari jarraitu beharko zaio.

3. Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolakuntzari buruzko 4/1990 Legearen 14. artikulua araberan, Lurraldearen Zatiko Planaren aldaketak, baldin eta tresna horren berrikuspen orokorra edo funtsezkoa ez bada, Lurraldearen Antolamendurako Artezpideen, Lurraldearen Zatiko Planen eta Lurraldearen Arloko Planen funtsezkoak ez diren aldaketak onartzeko prozedura arautzen duena irailaren 9ko 206/2003 Dekretuaren bidez egingo dira.

4. Arabako Errioxako Eskualde Egiturako Lurraldearen Zatiko Plana zortzi urtez indarrean egon ondoren, hura berrikusteko aukera aztertuko da; edota, lehenago ere bai, honako kasu hauetakoren bat suertatuko balitz:

- a) Eskualde Egiturako biztanleriak Plan honetan proiektatutako gehieneko aurreikuspenak %6 gainditzen baditu.
- b) Aurreikusitako etxebizitza berrien %75etarako eraikuntza-lizentziak ematen diren unean.
- c) Ekonomia-jarduera berriak ezartzeko aurreikusitako lurzoruen %75etik gora okupatzen den unean.
- d) Plana indarrean jartzen denetik hamasei urte igarotzen direnean.
- e) Oro har, bat-batean sortutako egoeratik Lurraldearen Zatiko Planen hartutako hipotesiak aldatzen direnean, biztanleriaren oinarritzko magnitudeei, enpleguaren dinamikari edo etxebizitza-merkatuari dagokienez; egoera horrek ezarritako antolamendu-irizpide orokorrak aldatzera behartuko duen moduan.
- f) Euskal Autonomia Erkidegoko Lurraldearen Antolamendurako Artezpideak aldatzeak edo berrikusteak Eskualde Egituran zuzenean eragina izango duen lurralde-ereduaren eraldaketa ekartzen duenean.

5. ARTIKULUA.- **EDUKI DOKUMENTALA ETA INTERPRETAZIOA**

1. "Arabako Errioxako Eskualde Egiturako Lurraldearen Zatiko Plana" honako dokumentu hauek osatzen dute:

- a) Informazioko azterlanak eta planoak.
- b) Plana azaltzeko memoria.
- c) Ekonomia- eta finantza-azterlana.
- d) Burutzapen-programa.
- e) Antolamenduko planoak eta arauak.

2. Antolamenduko planoek eta arauak izaera arautzailea eta loteslea dute. Nolanahi ere, jardunen kokapen fisikoa erreferentzia bat baino ez da eta udal-plangintzak ezarriko ditu proposamen bakoitzari buruzko xehetasunak. Dokumentazio grafikoaren eta idatzitakoaren arteko bat ez etortzeak ebazteko, hala badagokio, idatzitako testuari emango zaio lehentasuna. Planaren gainerako dokumentuak orientagarriak eta osagarriak dira, Lurraldearen Zatiko Plana bere osotasunean behar bezala ulertzeko.

3. Nolanahi ere, Eusko Jaurlaritzaren azaroaren 2ko 397/1999 Dekretuaren 2.1.o artikuluan aurreikusitakoari jarraituz, Euskal Herriko Lurralde Antolamendurako Batzordeari ahalmena aintzatesten zaio Arabako Errioxako Eskualde Egiturako Lurraldearen Zatiko Planaren zehaztapenak interpretatzeko.

II. TITULUA

LURRALDE EREDUA ZEHAZTEKO OINARRIZKO ARAUAK

6. ARTIKULUA.- ARABAKO ERRIOXAKO ESKUALDE EGITURAKO LURRALDEAREN ZATIKO PLANAREN EREDUA

1. Lurraldearen Zatiko Plan honen planoetan grafikoki zehazten den lurralde-ereduak beraren memorian azaltzen diren helburu demografikoei, sozioekonomikoei eta ingurumenekoei erantzuten die. Helburu horiek iraunkortasun- eta oreka-irizpideen arabera Eskualde Egitura garatu eta egokitzeko beharrak kontuan izanda ezarri dira.

2. Eredu hori garatzeko, Planak zenbait neurri ezarri eta jarduteko hainbat proposamen egiten ditu. Proposamen horien helburu nagusia da Arabako Errioxako Eskualde Egituraren antolamendu integrala lortzea, esparru horretan zentzuzkoa den guztia eskualde-mailan garatzeko eta, aldi berean, Lurraldearen Zatiko Plan honen garapenean udal-jarduna ahalbidetzeko, berorren autonomiatik abiatuta.

3. Lurralde-eredu hori lau osagai nagusi hauen inguruan egituratzen da: Eredu fisikoa, Hiri-sistema, Ekipamenduak eta espazio libreak eta Lotura-sistemak.

III. TITULUA

EREDU FISIKOAREN ANTOLAMENDUA

7. ARTIKULUA.- LURZORU URBANIZAEZINEKO ESPARRUAK

Hirigintza-ondorioetarako urbanizaezintzat sailkatutako lurzoruaren barruan, Euskal Autonomia Erkidegoko Lurraldearen Antolamendurako Artezpideen VIII. kapitulua (Ingurune fisikoa) kontuan izanda, Lurraldearen Zatiko Plan honek ezarritako lurraldearen kategorietan bi esparru hauek bereizten dira:

- a) Babestu edo leheneratu beharreko espazioak. Esparru hau ikuspegi naturalistiko, paisajistiko eta/edo zientifiko-kulturaletik garrantzi handiena duten zonek osatzen dute. LZPak zona horietarako, kasu batzuetan, babes-maila handiena ezartzen du eta, beste batzuetan, oinarrizko jarraibide batzuk planteatzen ditu.
- b) Lurraldearen gainerakoa (gordetako lurzoria). Esparru honen antolamendua udal-plangintzari dagokio. Lurzoru urbanizaezina arautu eta antolatzeke plangintzako hirigintza-dokumentuek kontuan hartu beharko dituzten irizpide eta arau orokor batzuk ezartzen dira.

8. ARTIKULUA.- BABESTU BEHARREKO LURZORU URBANIZAEZINAREN KATEGORIAK

1. Babestu edo leheneratu beharreko lurzoru urbanizaezinaren barruan, Lurraldearen Zatiko Planak lurzoruaren kalifikazio edo kategoria hauek ezartzen ditu:

- a) Duten interes naturalagatik babes berezia behar duten eremuak.
- b) Intereseke baso-eremuak.
- c) Interes hidrologikoko eremuak.
- d) Interes geologiko-geomorfologikoko eremuak.
- e) Hobetu eta/edo leheneratu beharreko eremuak.

2. Gainera, honako baldintzatzaile gainjarriak zehazten dira:

Akuiferoen kutsadura-arriskua duten eremuak.

Eremu higagarriak edo higitzeko arriskua dutenak.

Eremu urpegarriak.

Babestutako espazio naturalak.

9. ARTIKULUA.- DUTEN INTERES NATURALAGATIK BABES BEREZIA BEHAR DUTEN EREMUAK

1. LZPak eremu hauei babes-maila handiena ematen die, bai beren ezaugarriengatik eta zaintza-egoeragatik, bai eta duten hedadura murrizaren edota ingurunean garatzen diren nekazaritza-erabileren ondorioz urrakorrak izateagatik ere. Zona horien barruan, babestutako espazio naturalak, interes naturalistikoko eremuak, Natura 2000 Sarea eta LZPak babestu edo leheneratu beharrekotzat hartzen dituen bestelako enklabeak biltzen dira.

2. Eremu horiek 1A-1 eta 1A-2 planoetan (“Ingurune fisikoaren antolamendua”) identifikatu eta mugatzen dira:

2.1. Babestutako espazio naturalak

Euskal Autonomia Erkidegoko natura babesteko ekainaren 30eko 16/1994 Legearen arabera dagokion deklarazioa jaso duten espazioak dira. Horien berariazko antolamendua eta kudeaketa bakoitzari dagokion Baliabide Naturalak Antolatze Planaren eta Erabilera eta Kudeaketa Zuzentzeko Planaren bidez zehaztu behar dira. Arabako Errioxako Eskualde Egituraren esparruan honako hau dago:

- Laguardiako aintziraguneko biotopo babestua (Carralagroño, Carravalseca, Prao de La Paul eta Musco aintzirak), irailaren 29ko 255/1998 Dekretuan mugatutakoa. Dekretu horrek aldatu egiten du irailaren 19ko 417/1995 Dekretua, Carralagroño, Carravalseca eta Prao de La Paul aintzirak babestutako biotopo deklaratzekoa, haren lurralde-esparruan Musco aintzira barne hartzeko.

2.2. Interes naturalistikoko eremuak

Lurraldearen Antolamendurako Artezpideetan halakotzat katalogatutako eremuak dira, Lurraldearen Zatiko Planak biltzen dituenak. Zehazki, Lurraldearen Antolamendurako Artezpideen 21. kapituluko 3. eranskinean “Interes naturalistikoko eremuen zerrenda irekia” jasotzen da. Zerrenda horrek interes naturalistikokotzat hartutako espazioak biltzen ditu, eranskin horretan adierazten diren balio jakin batzuk zaintzearen. Zehazki, Eskualde Egituraren esparruan, duten balio botanikoagatik, ondoko hauek daude jasota:

- Kripan eta Navaridasko artadiak
- Dueñasko pinudia (Labrazan)
- Lasernako abariztia (Laguardian)

2.3. Natura 2000 Sarea

Natura 2000 Sarean bereizitako eremuak Lurraldearen Zatiko Plan honek babesten ditu. Hala, Eusko Jaurlaritzako Kontseiluaren 2003ko ekainaren 10eko erabakiz,

IKT (Interes Komunitarioko Tokiak) zonatzat proposatzen dira, Natura 2000 Sarean barne hartzeko, Eskualde Egiturako honako espazio hauek:

- Kantabria mendigunea (eremu hau Hegaztientzako Babes Bereziko Zonatzat – HBBZ– ere hartzen da)
- Ebro ibaia (Sotos del Recodo de Gimileo izeneko gunea barne)
- Laguardiako aintzirak

2.4 Intereseko beste zenbait enklabe

Aurreko ataletan adierazitako espazioez gain, LZPak beste enklabe batzuk mugatzen ditu, aurrekoen antzeko ezaugarriak izanik, interes naturaleko zonatzat eta, horrenbestez, babestu beharrekotzat hartzen dituenak. Hona hemen aipatutako enklabeak:

- Lezako erkameztia
- Lezako artadiak
- Lapuebla de Labarcako Esperal eremua
- Labastidako Sotos
- Navaridasko aintzira
- Cuatro Encinas eta San Gregorio aintziren eremua
- El Aguarchal aintzira
- Elciegoko aintzira

3. Udal-plangintzak babes bereziko eremutzat hartu beharko ditu Arriskuan dauden Espezieen Euskal Katalogoan bildutako espezieak kudeatzeko etorkizuneko planetan halakotzat mugatutako zona guztiak.

10. ARTIKULUA.- DUTEN INTERES NATURALAGATIK BABES BEREZIA BEHAR DUTEN EREMUEN ERREGIMEN JURIDIKOA

1. Zona horietakoren batek berorren kudeaketa-plana edo antolamendu-dokumentua (Baliabide Naturalak Antolatzeko Plana –BNAP–, Erabilera eta Kudeaketa Zuzentzeko Plana –EKZP–) duen unetik, dokumentu horien edukiak izango du lehentasuna LZP honen xedapenekiko.

2. Eremu horiek Ingurumenarekiko Eremu Sentikortzat hartu ahal izango dira, Euskal Autonomia Erkidegoko ingurumena babesteko 3/98 Legea aplikatzearen ondorioetarako.

3. LZPak ezartzen duen babes-erregimenaren oinarri nagusia da landaredi naturala mantendu eta leheneratzea eta bai inguruko nekazaritzaren bai hirigintza-proiektuen jardun negatiboak galaraziko dituzten neurriak ezartzea.

4. Euren lurraldeetan LZP honek mugatutako Babes Bereziko Eremuak biltzen dituzten udalerrien hiri-plangintzak lur horiek babes bereziko lurzoru urbanizaezintzat sailkatuko ditu, eta honako jarraibide hauen arabera erabilerak arautzeko erregimena ezarriko du:

- a) Erabilera sustatuak ekosistemen ingurumena kontserbatu eta zaintzekoak izango dira, egungo egoera mantentzea eta balio handiagoko oreka-egoeretarako bilakaera bultzatuko den moduan. Enklabe bakoitzaren berezko landaredi naturala leheneratzea sustatuko da. Gainera, haren berezko bilakaera bultzatuko da, heskaiak eta sastrakak garatuko dira eta gainazaleko drainatze-sarea hobetuko da.
- b) Erabilera baimenduak edo onargarriak honako hauetara mugatuko dira: erabilera publiko estentsiboa, ingurumen-heziketakoa, baso-kudeaketakoa, artzaintzakoa eta espazio hauetatik nahitaez igaro behar duten lurralde-azpiegituretakoa.
- c) Debekatu egingo dira zona hauen ezaugarri naturalak aldatzea ekarriko duten erabilerak, hala nola, hirigintza-hazkunderak (plangintza orokorraren nahiz garapenekoaren bitartez), bide-azpiegitureak ezartzea, nekazaritza, erauzpen-jarduerak edo hondakinen isurketak.
- d) Navaridasko aintzirarako, antolamendua EAEko Inguru Hezeak Babesteko eta Antolatzeako Lurraldearen Arloko Planean ezarritakora egokituko da.
- e) Cuatro Encinas, San Gregorio, El Aguarchal eta Elciegoko aintziretarako (EAEko Inguru Hezeak Babesteko eta Antolatzeako LZPko inbentarioan daude, B8 "Ebro sakonuneko sistema endorreikoak" tipologiaren barruan, III. multzoan), horien dinamika funtzionala leheneratzea proposatzen da, interes handiko aintzira endorreikoen barruan baitaude.
- f) Zona heze horietarako jarduna ekarpen naturalak lehengoratzera bideratuko da. Lehortzea eta isurketa kutsagarriak galaraziko dira, indusketak, luberriketak, harrotzeak edo drainatzeak bezalaxe. Gainera, zona heze horiek desagertzea ekarri zuten drainatze, lurreztatze eta lehortzeko ekintzak zuzentzeko ahaleginak egingo dira.
- g) Hezeguneen babesa horien ingurunera hedatuko da. Hala, kanpoko ertzetik 50 m-ko zabalerako zerrenda ezarriko da, faunarentzat atsedean eta babeserako esparrua sortzearren. Zerrenda horretan hezeguneak babestearen aurkako jarduerak debekatuko dira.
- h) Inguru Hezeak Babesteko eta Antolatzeako LZPko III. multzoan aurreikusitako gainerako zona hezeetarako, haren antolamendu-memoriaren 19. atalean egindako gomendioak betez, LZPak udalei eskatuko die xehetasun-azterlanaren bidez zehaztu dezaten auren lurraldeko zein zona hezek dituzten

ingurumen, natura eta/edo paisaiako intereseko balioak, eta horiei LZParen antolamendu-kategoriak eslei diezazkieten. Xehetasun-azterlanik ezean, aipatutako antolamendu-memoriaren 17.2 atalean ezarritako kategoriak aplikatzeko eskatuko zaie, zona heze horien kontserbazioa ziurtatzearen.

- i) Kantabria mendigunearen mazelen leheneratze naturala bultzatuko da eta dagoeneko sortutako habitatak (larreak eta sastrakak) errespetatuko dira.

11. ARTIKULUA.- INTERESEKO BASO EREMUAK

1. Eskualde Egituraren lurraldean, babes berezikoaren kategorian barne hartutako landaredi autoktonoko enklabeek gain, badira beste baso-masa eta zuhaitzi batzuk, bai Eskualde Egituraren erdialdean bai Kantabria mendigunean eta Ebroren lautada alubialean banatutakoak. LZPak gune horien kontserbazioa eta mantentzea ziurtatu nahi du, leheneratzea sustatuz. Hala, paisaiaren aberastasun handiagoa lortuko da, nabarmen nekazaritzakoa den ingurunean aniztasun-elementuak ekarriko baitira.

2. Hortaz, zona horietarako **helburua** iraunkor bihurtzea da, masak mantenduz eta berrituz.

3. Hirigintzako udal-plangintzak zonak horiek basoa babesteko lurzoru urbanizaezintzat sailkatuko ditu. Baso-masa horiek babesteko erregimena babes bereziko eremuetarako oro har xedatutakora egokituko da eta, funtsean, honako irizpide hauek errespetatuko dira:

- a) Egungo baso-azalera mantenduko da. Horretarako, baso-masak mantendu, kontserbatu eta aprobetxatzearekin lotutako eraikuntzak baimenduko dira. Baso-soilketa edo arraseko mozketa eta ondorengo baso-berritzea ez da hartuko mantentze-jardueratzat.
- b) Baso naturalak zabaltzea sustatuko da, horien dinamika ekologikoan, inguruan kokatuta dauden utzitako nekazaritza-lurrak edo kalitate eskasekoak barne hartuz.
- c) Narriatze-egoeran edo gazte-fasean dauden baso naturaletan, horiek leheneratzea eta hobetzea eta baso gazteak leheneratu eta/edo baso heldu bihurtzea sustatuko da.

12. ARTIKULUA.- INTERES HIDROLOGIKOKO EREMUAK

1. LZP honen ondorioetarako, lur gaineko urak zein lurpeko urak hartuko dira interes hidrologikoko eremutzat.

2. Lur gaineko urak

2.1. Ebro ibaiak eta haren ibai-adarrek osatzen dituzte. LZPak EAEko Ibaiertzak eta Errekaertzak Antolatzeko Lurraldearen Arloko Planeko (isurialde

mediterraniarra) zehaztapenak jasotzen ditu. Lurraldearen Arloko Plan hori abenduaren 28ko 455/1999 Dekretu bidez onartu zen.

2.2. Udal-plangintzak ibai-bideak babesteko zerrenda bat zehaztu beharko du, indarrean dagoen legeriari jarraituz eta Ibaiertzak eta EAeko Errekaertzak Antolatzen Lurraldearen Arloko Planean jasotako zehaztapenen arabera.

2.3. Oro har, eremu horietan uren kalitatea kontserbatzea eta emari ekologikoari eustea bultzatuko da eta ur-bazterrak okupatzea edo aldatzea saihestuko da. Ur-bazterreko landaredia birsortzea sustatuko da.

2.4. Udal-plangintzak lurzoru urbanizaezineko kategorien baldintzatzaile gainjarritzat hartu eta gaineratuko ditu LZParen esparruan erakunde eskumendunek ezarritako zona urpegarrien mugaketa berriak.

2.5. Udal-plangintzak Lur gaineko uren babeseko kategorian barne hartu beharko ditu zona horiek.

3. Lurpeko urak

3.1. Kantabria mendiguneko unitate hidrogeologikoak Eskualde Egiturako hiriguneeen ur-hornidurarako funtsezkoak diren hainbat hartune ditu. Hori dela-eta, Lurraldearen Zatik Planak ur-hartune nagusietan babes-perimetroak zehaztea proposatzen du, batez ere Leza, Laguardia, Peñaparda eta Kripango zundaketetan.

3.2. Babes-perimetro horiek urei buruzko legeriaren arabera zehaztuko dira, eta hartuneen erreforma-eremu osoa hartu beharko dute. Hona hemen perimetroak zehazteko jarraibideak:

- a) Hartuneen funtzionamendu hidraulikoa aztertzea.
- b) Funtzionamendu horren araberako zonakatea ezartzea: berehala babesteko zona (hartunea bera hartuko duena), babes fisikoko zona (hartune bakoitzaren funtzionamendu hidraulikoaren arabera), hurbileko erreforma-zona (hartunearen gaineko ekintza zuzenekoena) eta urrutiko erreforma-zona (hartune bakoitzaren erreforma-eremu osoa zabalduko da).
- c) Ezarritako zonetarako erabilereen arautzea finkatzea, hartune bakoitzaren ezaugarri bereziak kontuan izanda. Berehala babesteko zonarako helburua edozein erabilera-mota erabat debekatzea izango da; babes fisikoko zonan, akuiferoa hartzea ekarriko duten jardun guztiak saihestuko dira; eta erreforma-zonetarako, uren kutsadura saihestea izango da helburua.

3.3. Oro har, urei buruzko legeriaren arabera, lurpeko uren kantitatean, kalitatean eta funtzionamenduan eragina izan dezaketen jardura edo instalazio guztiak arautuko dira: meatzeak; harrobiak; aridoen erauzpena; hodi septikoak; hilerriak; lurpeko aparkalekuak; bideratzeak; hondakin solidoak edo hondakin-urak bildu, garraiatu eta tratatzea; ongarriak eta plagizidak bildu eta banatzea; hondakin-

urekin ureztatzea; landetxeak; hidrokarbuo likidoak edo gaseosoak bildu, garraiatu eta tratatzea; produktu kimikoak, farmazeutikoak eta erradioaktiboak; elikagaien industriak; hiltegiak; kanpinak; golf-zelaiak; bainu-zonak; etab.

3.4. Babes-perimetroen esparruan garatu nahi diren jarduerak indarrean dagoen legeriaren arabera arautuko dira.

3.5. Udal-plangintzak eremu horiek akuiferoen kutsadura-arriskua duten eremuen baldintzatzaile gainjarritzat hartu beharko ditu, berariazko babes-perimetroak onartzen ez diren bitartean, eta aipatutako jarduerak baldintzatu behar ditu.

13. ARTIKULUA.- **INTERES GEOLOGIKO-GEOMORFOLOGIKOKO EREMUAK**

1. Eskualde Egituran, eta Ebro ibaiaren dinamikarekin lotuta, goi-terraza alubialen sistema garatu da. Terraza horiek gaur egungo uholde-lautadaren gainean hainbat mailatan esekita daude eta ikuspuntu geologiko eta geomorfologikotik interes handiko gisa zerrendatu dira. Gainera balio zientifikoa eta didaktikoa dute.

2. Zona horietako ezaugarri geomorfologiko bereizgarriak mantentzea eta nekazaritza-erabileraren aprobetxamendua ez eragozteko izango da eremu horietarako **helburua**.

3. Hirigintzako udal-plangintzak lurzoru urbanizaezina kalifikatzen deneko kategoriei gainjarritako baldintzatzailatzat hartuko ditu zonak horiek. Zona horietan, oro har, euren ezaugarri geomorfologikoak aldatzea ekarriko duten jardunak saihestuko dira, hala nola, erauzpen-jarduerak, garraiobideak, lurpeko lineak, hondakindegia eta zabortegeak, hirigintza-hazkundeak, etab.

14. ARTIKULUA.- **HOBETU ETA/EDO LEHENERATU BEHARREKO EREMUAK**

1. Kategoria honetan barne hartzen dira, alde batetik, gaur egun narriatuta dauden natura-eremuak (baso autoktonoak), gazte-fasean daudenak edo atzeraezinezko aldaketa antropikoak izan dituztenak, baina beren natura-egoerara leheneratzeko eta landaredi-estaldura berreskuratzeko aukera handia dutenak. Bestalde, egokitu behar diren beste zona batzuk ere barne hartzen dira kategoria honetan. Eremu horiek beren ezaugarri topografikoengatik egokitu beharko dira edo higadura-prozesua garatzeagatik, atsedeen-erabileretarako maiz erabiltzeagatik edo narriadura eta utzikeriako egoeran egoteagatik. Zona horietan, beraz, helburu horiek lortzeko neurri egokiak hartu beharko dira.

2. Kategoria honetan bildutako zonek banaketa irregularra dute lurraldean eta, funtsean, mendigunetik datozen erreken ibarrak, malda handiko zonak eta sastraka-eremuak barne hartzen dituzte.

3. Espazio horietarako, LZPaK hobetzeko eta leheneratzeko ekintzak proposatzen ditu. Ekintza horien bitartez erabilera bateraezinen ondorioz narriatutako ingurumenak birgaitu eta natura-balioak mantendu nahi dira. Enklabe horien artean ondokoak daude:

- Mantibleko milazkadia
- Ebro ibaiaren ibarrean utzi diren harrobiak eta legar-hobiak (Labastidan, El Esperalen eta El Campillarren)

15. ARTIKULUA.- **HOBETU ETA/EDO LEHENERATU BEHARREKO EREMUEN ERREGIMEN JURIDIKOA**

1. Zona hauetarako **helburu** nagusia da intereseko ekosistema funtzionalak leheneratzea, balio handieneko elementuak mantenduz, jatorrizko dinamikara itzuliz eta egungo eraginak ahalik eta gehien murriztuz, babes-basoaren eta ingurumena hobetzeko jardunen bidez.

2. Hirigintzako udal-plangintzak ingurumena hobetzeko lurzoru urbanizaezintzat sailkatuko ditu zona horiek, eta ondoko jarraibideak betez ezarriko du erabilerak arautzeko erregimena:

- a) Gaur egun narriatuta dauden ekosistema funtzionalak leheneratzera bideratutako lanak egingo dira.
- b) Ebro ibaiaren bide osoan zehar eta Kantabria mendigunetik datozen erreketan ibaiertzeko basoa leheneratzea eta ibaiertzeko landaredia ezartzea sustatuko da.
- c) Higadura-arazoak dituzten zonetan baso-berritzea bultzatuko da, lurzoria finkatzen lagunduko duten heskaien eta zuhaitzen bidez.
- d) Gaur egun utzita dauden harrobiak eta legar-hobiak leheneratuko dira.

16. ARTIKULUA.- **LURRALDEAREN GAINERAKOA (GORDETAKO LURZORUA)**

1. Lurraldearen Zatik Planak berariaz babesten ez duen esparrua da. Udal-plangintzak kategorizatu edo arautu beharko du esparru hau. Zona horietarako, LZPak zenbait irizpide eta arau orokor ezartzen ditu, udalerrri bakoitzaren lurzoru urbanizaezinean kategoriak finkatzeko hiri-plangintzako dokumentuek bete beharko dituztenak.

2. Lurzoru horietan hiri-garapena gorde behar da eta horietarako egokientzat hartutakoak ez diren bestelako aprobeixamendurik ez dute izango. Aprobeixamendu egokiak nekazaritza eta abeltzaintzakoak edo horiekin lotutakoak dira. Hala ere, onargarriak dira, murrizturik, lurzoru horietan kokatu behar duten azpiegitura-sistemak edo zuzkidurak.

3. Nekazaritza, Basozaintza eta Natura Ingurunea Antolatzeko Lurraldearen Arloko Plana (LAP) izango da erreferentziazko tresna "Lurraldearen gainerakoa" kategoria honetan jasotako lurzoruaren antolamendu eta kudeaketarako.

17. ARTIKULUA.- **GORDETAKO LURZORUAREN KALIFIKAZIOA**

1. Aurreko artikuluan zehaztutako lurraldearen zatirako, herriguneak osatzen dituzten multzoak ez badaude, baliabide naturalak kontserbatu, babestu eta ustiatzeko komeni diren antolamendu-kategoriak udal-plangintzak zehaztuko ditu.

2. Horretarako, Lurraldearen Antolamendurako Artezpideetan finkatutako kategoriak erabiliko ditu, hots:

2.1. Ingurumena hobetzeko eremuak:

Kategoria honetan bilduko dira LZP honek planoetan mugatzen dituen zona guztiak (baso narriatuak, sastraka-zonak eta lurzoru marjinalak) eta, udal-plangintzaren arabera mesedegarria denean, kalitate handiagoko beste estadio batzuetara eboluzionatu behar duten bestelako zonak.

2.2. Baso-eremuak:

Kategoria honetan bilduko dira udal-plangintzaren arabera Lurraldearen Antolamendurako Artezpideek ezarritako definizioa betetzen duten zonak. Zona horietarako irizpidea baso-erabilera ordenatua eta masen produkzio iraunkorra ziurtatzea da.

2.3. Nekazaritza eta abeltzaintzako eremuak eta landazabalekoak:

- a) Paisaiaren ikuspegitik, Eskualde Egituraren ezaugarri bereizgarrienetakoa mahastiak dira. Produktibitate handieneko lurzoruak hartzen dituztenez, LZP honetan horiek mantendu eta babestea lehentasunezkoa da beste erabilera batzuen aurrean.
- b) Adierazitako zonak LZParen planoetan mugatzen dira, baina haien hedadura eta orokortasuna kontuan izanda (balio agrologiko handieneko lurzoruak eta mahasti-eremu guztiak biltzen dituzte, beraz, balio sozioekonomiko, kultural eta paisajistikoko handikoak dira), udal-plangintzak erabakiko du, xehetasun handiagoko azterlan baten bidez, zonen nekazaritza-interes handiagoa edo txikiagoa.
- c) LZPak interes handiko eremutzat hartzen ditu aipatutako zonak, eta zuzeneko lotespena duten zenbait helburu eta arau ezartzen ditu horientzat. Hala ere, arloko eta udaleko plangintzak arautu eta antolatuko ditu zona horiek xehetasun handiagoaz.
- d) Aipatutako zonetarako helburua produkzioaren ikuspegitik nekazaritza-jarduera mantentzea izango da, oraindik dauden elementu naturalei eutsiz eta eragin kaltegarria (higadura eta akuiferoen kutsadura, batez ere) ahalik eta gehien murriztuz; bai eta, era berean, Euskal Autonomia Erkidegoan aberastasun eta berezitasun handiko ondare horren balioak sustatuz ere. Kategoria honek ahalik eta eragin txikiena izan behar du eta, hala badagokio, hautabidezko

gainazalen, ustiapen-hobekuntzen, etab. bidez konpentsatu beharko da eragin hori, ahal den neurrian; produkzio-ahalmena murriztuko ez den moduan.

- e) Eremu horiek Ingurumenarekiko Eremu Sentikortzat hartu ahal izango dira, Euskal Autonomia Erkidegoko ingurumena babesteko 3/98 Legea aplikatzearen ondorioetarako.
- f) Hiri-plangintzak erabilerak arautzeko erregimena ezarriko du, ondoko jarraibideen arabera:
- Lurzoruen ahalmen agrologikoa, nekazaritza eta abeltzaintzako jarduerak eta, horiekin bateragarriak izanik, ekosistemak eta nekazaritza-paisaiak babestea ziurtatuko duten bestelakoak mantentzen saiatu beharko da.
  - Gutxienez, nekazaritza-azalera erabilgarria mantenduko da, edozein transformazio-motaren prozesuek sorrarazitako galerak konpentsatzen saiatuz.
  - Bestelako erabileren aurrean, produktibitate handieneko zonak babestuko dira lehentasunez.
  - Nekazaritza-zonak sakabanatu eta bakantzeko prozesuak. Arazo hori dekretu honetan arautzen da: *168/1997 Dekretua, uztailaren 8koa, Euskal Autonomi Elkarteko lehentasunezko nekazaritza-ustiapenak eta EAEko eskualdeetako eta lurralde historikoetako laborantzarako gutxieneko unitateak zehazten dituena* (138 zk. EHAA).
  - Zuhaztiak, heskaiak, landare-pantailak, orla-landaredia, erreka-ertzetakoa eta nekazaritza-finken mugak sortu eta mantentzea sustatuko da.

2.4. Mendi-larreen eremuak:

Kategoria honetan bilduko dira udal-plangintzaren arabera Lurraldearen Antolamendurako Artezpideek ezarritako definizioa betetzen duten zonak. Zona horietarako antolamendu-irizpide nagusia da artzaintza-jardueraren mantentze iraunkorra ziurtatzea, ingurumenaren, paisaiaren eta kulturaren ikuspegitik balio handikotzat hartzen diren eremu horiek babesteko baliabide eraginkorrena baita.

2.5. Lur gaineko urak babesteko eremuak:

Kategoria honetan bilduko dira LZPak eta EAEko Ibaiertzak eta Errekaertzak Antolatzeako LAPak halakotzat zehaztutako eremuak, bai eta udal-plangintzaren arabera dokumentu horietan ezarritako definizioa betetzen duten zonak ere.

18. ARTIKULUA.- **BALDINTZATZAILE GAINJARRIAK**

1. Baldintzatzaille gainjarriak dira lurzoru urbanizaezin osorako aurreikusitako antolamendu-kategoria bakoitzerako araututako erabileraren mugatzaileak,

aurreikusitako zenbait arriskuren arabera ezarritakoak. Hala, lau baldintzatzaile gainjarri hauek finkatu dira:

- a) Akuiferoen kutsadura-arriskua duten eremuak.
- b) Eremu higagarriak edo higatzeko arriskua dutenak.
- c) Eremu urpegarriak.
- d) Babestutako espazio naturalak.

2. Erabileren baldintzatzaileak arautzeko, LAAetako 6.8.8 atalean eta Ingurune Fisikoa Antolatzeko Matrizean ezarritakoari jarraituko zaio.

3. Ingurune fisikoa antolatzeko LZParen proposamena garatuko duen udal-plangintzak kategoria horiek jasoko ditu eta udalerrri bakoitzerako lurzoru urbanizaezinaren antolamenduan aplikatuko ditu.

19. ARTIKULUA.- **INGURUNE FISIKOAREN AZPIEGITURAK**

Euskarri fisikoaren azpiegituren atalean, tipologia lineala eta zehatza proposatzen da, sare jarraitua eta mailakatua osatuko duena.

- a) Korridore berdeak, zenbait gunetan Toloño-Kantabria mendigunea eta Ebro ibaiaren ibilgua lotuko dituzten ipar-hegoalde norabideko ibilgurik garrantzitsuenekin bat datozenak.

Elementu horiek ingurumenaren eta naturaren arloan leheneratzeko proposamena eta bertako landa-bideen sarea hobetzea, sistema modu eraginkorrean osatu arte.

- b) Landa-bideei dagokienez, beren jarraitasunagatik, interesagatik edota konexio-ahalmenagatik natura-ingurunearen osotasunerako sarbideen sarea osatzen dutenak nabarmenduko dira. Landa-bideen hierarkia beren funtzionaltasunaren arabera ere ezartzen da. Sare hori ez da aukera guztien "bereizketa" hutsa izango, bide-sarea osatuko duen sare funtzionala lortu nahi da. Sarbide-sare "alternatibo" biguna edo abegitsua osatuko da, eta sare horrek hiriguneen arteko konexiorako edota lurralde-izaerako elementu garrantzitsuen arteko konexiorako aukera emango du.
- c) Espazio naturalaz gozatzeko gune izango atsedeen-eremuak, lurraldearen luze-zabalean banatuak. Parke horiek naturaz gozatzeko gutxieneko altzari-elementuak izango dituzte. Batzuk gaur egun dauden parkeetan oinarriturik kokatuko dira eta beste batzuk, berriz, sortu berriak izango dira.
- d) Aisia-eremuak, Laguardiako aintziren eremua eta Kantabria mendigunea lotuko dituzten ibilbide naturalistikoak. Ekipamendu, ondare eta espazio libreen mapan ibilbide horien hurbilketa bat grafiatuko da; alabaina, behin betiko diseinurako berariazko azterlana egin beharko da.

- e) Ekipamenduak. Litezkeen ekipamendu guztien artean, Eredu Bigunean, kirol-ekipamenduak eta kultur ekipamenduak sartuko ditugu; izan ere, eskaintza turistikoarekin lotura handienekoak baitira (kirol ekipamenduak, turismo sedentario edo egonkorrenarekin, eta kulturalak, behin-behineko turismo iragankorrenarekin).

Proposamenaren oinarria da Labastida, Laguardia eta Oyón-Oion burutzalderuneko kirol-ekipamenduz hornitzea, Eskualde Egituraren beharrei erantzuteko. Gainerako enklabeetan, ordea, doikuntza txikiak egingo liriteke gabeziak dituzten edo zaharkituta dauden ekipamenduetan. Aipatzekoa da, Harorekin lotuta, Labastidan kirol- eta jolas-ekipamendua egiteko proposamena.

Kultur ekipamenduen atalean, proposamena antzekoa izango litzateke, hau da, Labastida, Laguardia eta Oyón-Oion eskualde-lerruneko kultur zuzkidurez hornitzea. Laguardiarako eragiketa berrian aipatzekoa da Arabako Errioxako Museoa sortzeko proposamena.

IV. TITULUA HIRI SISTEMA

20. ARTIKULUA.- HIRIGUNEEN SAILKAPENA

Enklabeak eskualde-egituraren barruan esleitutako eginkizunaren arabera hierarkizatuko dira. Aurreikusitako egitura, asentamenduen sistemaren ikuspuntutik, gune anitzeko sistema izango da eta lau maila hauek izango ditu:

a) Burutzak

Maila honetan honakoak biltzen dira:

- Labastida
- Laguardia
- Oyón-Oion

b) Azpiburutzak

Maila honetan honakoak biltzen dira:

- Elciego
- Lapuebla de Labarca
- Lantziego
- Eskuernaga

c) Hirigune nagusiak

Maila honetan honakoak biltzen dira:

- Mañueta
- Bilar
- Kripan
- Leza
- Moreda de Álava
- Navaridas
- Samaniego
- Yécora

d) Gainerako hiriguneak

Maila honetan honakoak biltzen dira:

- Salinillas de Buradón (Labastida)
- Paganos (Laguardia)
- El Campillar (Laguardia)
- Laserna (Laguardia)
- Assa (Lantziego)
- Viñaspre (Lantziego)
- Barriobusto (Oyón-Oion)
- Labraza (Oyón-Oion)

V. TITULUA LURZORU POLITIKAK

21. ARTIKULUA.- LURZORU POLITIKAK

1. Planak, proposatutako lurzoru-egituraren arabera, bizitegi-gaietan, jarduera ekonomikoari lotutakoetan (produkzioa edo zerbitzuak) eta ekipamendukoetan zehazten dituen eragiketak dira.

2. Aipatutako eragiketak hauek dira:

- a) Osagarritasuna
- b) Jarduera ekonomikoa: finkatzea, zabaltzea eta jardun berriak.
- c) Bizitegia.
- d) Lurralde-ekipamendua.

22. ARTIKULUA.- OSAGARRITASUNA

Lurraldearen ikuspegitik udalerrien artean sumatzen diren loturen arabera, honako osagarritasun-estrategia hauek planteatzen dira:

a) Osagarritasuna, barrukoa – kanpoko: Proposatutako eragiketa estrategikoetarako balizko aktibo gisa eskualde-egituraz kanpoko gunee eta elementuez baliatzeko jardun-estrategia. Politika hau udalerrri hauetan proposatzen da:

- Labastida, alboko lurraldearekin.
- Elciego – La Puebla de Labarca, Ebro ibaiaren eskuinaldearekin.
- Oyón-Oion, inguruarekin.

b) Osagarritasuna, barrukoa – barrukoa: Barruko sinergien estrategiak. Zenbait kasutan, zerbitzuak eskuratzeko behar besteko biztanleria-atalaseak lortu nahi dira, beste kasu batzuetan aldeko egoerez baliatu nahi da edo, beste batzuetan, garatzeko premiari erantzun nahi zaio, besterik gabe. Politika hau udalerrri hauetan proposatzen da:

- Eskuernaga, Samaniego, Leza, Navaridas eta Mañueta.
- Elciego – La Puebla de Labarca.
- Lantziego, Bilar, Kripan eta Yécora.
- Laguardia.

23. ARTIKULUA.- EKONOMIA JARDUERA: FINKATZEA

1. Nolabaiteko lerruneko industria-ehunak finkatzea eta zabaltzea, aurreikuspenen arabera. Zabaltze horiek, Oyón-Oionen kasuan bederen, egungo ehunaren itxiera antolatuarekin lotuko dira.

2. Politika hori bi esparrutan proposatzen da:

- Oyón-Oiongo industria-zona (zabaltzea eragingo duen egungo ehunaren itxiera antolatuarekin)
- Industria-eremua, eskualde-egituraren hegoaldean, A-124 errepidean zehar

24. ARTIKULUA.- EKONOMIA JARDUERA: ZABALTZEA

1. Politika honen helburua gaur egun aukeratutako kokalekuetan dagoen industria-ehuna zabal dadin erdiestea izango da. Lurraldearen Zatiko Planak politika hori Labastidan proposatzen du, eta A-124 errepidearen bide alternatiboan eta Harorekiko konexioarekiko elkargunean oinarrituko da.

2. Gainerako udalerrien kasuan, ez da mugatuko aurreikusitako eragiketetan okupatuko diren industria-lurzoruak edukitzeko aukera. Horrenbestez, tokian tokiko eskariaren ondorioz sortutako lurzoruak izango dira.

25. ARTIKULUA.- **EKONOMIA JARDUERA: JARDUN BERRIAK**

Laguardian proposatzen da mota honetako politika. Politika honen barruan biltzen dira jarduera ekonomikoko, eta merkataritza eta aisialdiaren eta zuzkidura eta kulturaren arloko eskaintzako eragiketa integratua edo bateratua.

26. ARTIKULUA.- **BIZITEGIRAKO LURZORUA: OSATZEKO ERAGIKETAK**

Eragiketa hauek burutzako edo azpiburutzako hiriguneetan garatuko dira, eta bide-sistemaren gaineko jardun estrategikiko edo egituratzaileekin lotuko dira. Nolanahi ere, gaur egun dauden ehunak laguntzeko proposamenak izango dira eta, horien bitartez, gaur egungo eskaintza nabarmen zabaldu nahi da. Ondoko hiriguneetarako proposatu dira:

- Laguardia
- Labastida
- Oyón-Oion
- Elciego
- Lapuebla de Labarca
- Lantziego

27. ARTIKULUA.- **LURRALDE EKIPAMENDUA**

Hiri-sistemako burutzetarako aurreikusitako politika:

- a) Labastida. Kirol eta jolaserako ekipamendu garrantzitsu baterako kokalekua planteatuko litzateke. Ekipamendu horrek urte osoan zehar erabili ahal izango diren instalazioak izango litzuzke, atsedeen-instalazioen eta turismo-azpiegituren laguntzarekin.
- b) Laguardia. Proposatzen den ekipamendua Arabako Errioxako Museoa izen orokorraren barruan sartuko litzateke.
- c) Oyón-Oion. Bertako ekipamendua biztanleria erakartzeko eragiketaren osagarria izango litzateke.

VI. TITULUA

ATSEDEN EREMUEEN SISTEMA ETA LURRALDERAKO SARGUNEAK

28. ARTIKULUA.- ATSEDEN EREMUEEN ANTOLAMENDUA

1. Arabako Errioxako Lurraldearen Zatiko Plan honetan, atsedeen-eremutzat honako espazio hauek daude izendatuta:

- San Ginés (Labastida)
- Samaniego
- Berberana (Laguardia)
- Las Lagunas (Laguardia)
- Bercijana (Yécora)
- San Justo (Oyón-Oion)

2. Atsedeen-eremuetako bakoitzaren mugapen eta antolamendu zehatza eremu bakoitzari dagokion Plan Berezia idaztean finkatuko da. Horretarako, ondoko irizpide orokorreari jarraituko zaie:

- a) Zerbitzatzen den biztanleriaren arabera aurreikusten den eskariari egokituko zaio antolamendua, bai kuantitatiboki (zerbitzatuko duen biztanle-kopurua), bai kualitatiboki (biztanleria horren zaletasunak, nahiak eta iguripenak).
- b) Lurraldearen natur balioak eta ahalmenak oso kontuan izango dira.
- c) Lurraldearen askotariko erabilera sustatuko da. Azpiegitura sinpleko erabilera didaktikoak-hezkuntzakoak eta kirol-erabilerak nabarmenduko dira. Denboran eta espazioan bateragarri egin nahi dira biztanleriak eskatzen dituen aire zabaleko jarduerak. Espazioa antolatzean, eskariaren aniztasunari dagokionez, ahalik eta giro-aniztasunik handiena lortu beharko da. Horretarako, gradiente bat finkatuko da, mutur batean iristeko zailenak diren eremu lasaieneko gehieneko natura-osagaiak izango dira eta. beste muturrean, iristeko errazen diren eremuetan intentsitate handiena izan dezaketen eremuak izango dira.
- d) Erabileraren intentsitatea planifikatzea, beti bi arloetako harrera-ahalmenaren azpitik: arlo ekologikotik (ingurune naturalari dagokiona) eta pertzepzio-psikologiaren arlotik (erabilera-dentsitate horri dagokionez erabiltzaileek duten pertzepzioari dagokiona).
- e) Mantentzearen premiak aintzat hartzea, hala nola garbiketa, landaredia leheneratzea, bideen eta kirol-zirkuituen kontserbazioa, etab.
- f) Las Lagunas (Laguardia) eremurako aurreikusitako Plana biotopoari buruzko berezko araudiaren xedapenetara egokituko da.

29. ARTIKULUA.- LURRALDERAKO SARGUNEEN ANTOLAMENDUA

1. Arabako Errioxako Lurraldearen Zatiko Planak lurralderako sargunetzat honako hauek hartzen ditu:

- Salinillas de Buradón (Labastida)
- Samaniego
- Leza
- Bilar
- Viñaspre (Lantziego)
- Barriobusto (Oyón-Oion)
- Labraza (Oyón-Oion)

2. Lurralderako sargune horietarako neurri hauek daude ezarrita:

- a) Guztietarako, hiri-berrikuntzako programak ezarriko dira, eta oinarrizko azpiegiturak hobetzeko eta hiriguneari eta horren inguruneari ingurumen-tratamendua emateko laguntzaz.
  - b) Eraikitako ondarea leheneratzeko neurriak aurreikusiko dira, hirigune osorako birgaikuntza-programen bidez.
  - c) Bigarren bizitegiari buruzko politika dagokion atalean azaldutakoa izango da.
  - d) Ingurune naturalaz gozatzeko laguntza-ekipamenduen ganean jardungo da berariaz. Seinaleztapenaren eta informazioaren eta atsedeneko eta jolas txikiko eremuen ganean jardungo da, instalazio didaktikoak, zaldi-instalazioak, etab. onartuko dira. Zuzkidura horiek baliabide guztiak koordinatzeko ikuspegi zabalaren barruan abiarazi beharko dira.
- E)** Udal-plangintza egokitu egin beharko da, erabilera potentzial horiek lurzoruen kategorietan barne hartzeko, lurzoru hiritarretan eta urbanizagarrietan edo antzekoetan erabilera horiek bateragarri nola egin daitezkeen aztertuz, batik bat, zuzkidurakotzat, espazio libretzat edo berdegunetzat kalifikatutako lurzoruei eta babestu gabeko urbanizaezinei dagokienez, horiek indarrean dagoen legeriari jarraituz arautzearen.

VII. TITULUA ETXEBIZITZA BEHARRAK ETA BIZITEGI LURZORU BERRIAREN ESKAINTZA KUANTIFIKATZEA

30. ARTIKULUA.- BIZITEGI ESKAINTZA KUANTIFIKATZEKO IRIZPIDEAK

1. Udalerrri bakoitzari dagokion bizitegi-lurzorua kuantifikatzeko, LAAen 1.5 eranskinean ezarritako kalkulua erabiliko da, ondoko balio-tarte hauek ezarrita:

- a) Plangintzan ezarritako bizitegi-ahalmenaren gehieneko balioa: udal-plangintzari ematen zaion balioa, lurzoruaren gainkalifikazioaren ondoriozko hirigintza-garapen neurrigabeak saihesteko.
- b) Plangintzan ezarritako bizitegi-ahalmenaren gutxieneko balioa: udal-plangintzari ematen zaion balioa, lurzoru kalifikatuaren eskasia saihesteko.

2. Lurraldearen Zatiko Planaren indarraldi zabala (16 urte) dela eta, gehieneko eta gutxieneko balioen arteko tartea udalerrriaren datu estatistikoaren arabera aplikatuko da, plangintzaren berrikuspena idazteko garaian.

3. Bizitegi-ahalmenaren gehieneko eta gutxieneko balioak lortzeko, osagaien batura egingo da, Artezpideen irizpideei jarraituz. Irizpide horiek Lurraldearen Zatiko Planak honela egokituko ditu:

- (a) Lurralde Ereduaren inplikazioak (O1 osagaia): berez espero zitekeena baino etxebizitza-kopuru handiagoa, eredia kontuan izanda Lurraldearen Zatiko Planak modu selektiboan esleitzen duena. Ondoko hauek bereizitako udalerritzat hartuko dira, eta adierazitako kopurua esleituko zaie:

	Gehieneko balioa	Gutxieneko balioa
Labastida	250 etxebizitza	125 etxebizitza
Laguardia	500 etxebizitza	250 etxebizitza
Oyón-Oion	350 etxebizitza	175 etxebizitza

Plangintza berrikusteko prozesuan, eta adierazitako balioak Lurraldearen ZATiko Planaren indarraldirako (16 urte) planteatzen direnez, kopuruaren %75 besterik ez da erabiliko.

- (b) Hazkunde demografikoa (O2 osagaia): azken hamarkadako (edo dagokion kasurako adierazgarriagotzat har daitekeen beste aldi baterako) Urteko Hazkunde Tasaren (UHT) arabera udalerrian antzemandako joera demografikotik abiatuta kalkulaturako etxebizitza-beharra.
- (c) Familia-egituraren aldaketa (O3 osagaia): familia-egituran aurreikus daitezkeen aldaketei lotutako etxebizitza-kopurua, Familia Unitatearen Batez besteko Tamainatik (FUBT) abiatuta kalkulaturak eta proiektzioaren mugarako zenbatetsia.
- (d) Eskaintzaren zurruntasuna zuzentzea (O4 osagaia): onibarren merkatuan sortzen diren espekulazio-tirabirak eta bihurdurak gainditzeko, etxebizitza- eskaintzaren eta antzemandako eskaeraren arteko beharrezko maiorazioan islatutako etxebizitza-beharra.

Kalkuluan erabili beharreko Zurruntasun Koefizienterako (ZK), ondoko tartea ezarri da:

- Arzetarauen gehieneko ZK balioa
- Gutxieneko balioa: Arzetarauen ZK balioaren erdia

Hala, Eskualde Egiturako udalerrietarako honako koefiziente hauek zehaztu dira:

Udalerría	Gehieneko ZK	Gutxieneko ZK
Mañueta	0,35	0,175
Elciego	0,35	0,175
Bilar	0,35	0,175
Kripan	0,35	0,175
Labastida	0,35	0,175
Laguardia	0,35	0,175
Lantziego	0,35	0,175
Lapuebla de Labarca	0,35	0,175
Leza	0,35	0,175
Moreda de Alava	0,35	0,175
Navaridas	0,35	0,175
Oyón-Oion	0,35	0,175
Samaniego	0,35	0,175
Eskuernaga	0,35	0,175
Yécora	0,35	0,175

- (e) Bigarren bizitegia (O5 osagaia): bigarren bizitegiarekin lotuta dagoen udalerrí batzuen berezitasuna islatzen duen etxebizitza-kopurua.

Kalkuluan erabili beharreko Bigarren Bizitegiaren Koefizientea (BBK), Eskualde Egiturako udalerríentzat zehaztutakoa, honakoa da:

Udalerría	BBK
Mañueta	2
Elciego	2
Bilar	1
Kripan	1
Labastida	6
Laguardia	2
Lantziego	2
Lapuebla de Labarca	2

Udalerria	BBK
Leza	3
Moreda de Alava	2
Navaridas	1
Oyón-Oion	1
Samaniego	2
Eskuernaga	2
Yécora	2

(f) Osagai horiek araudi honen eranskinean jasotako bizitegi-lurzoruaren eskaintza kuantifikatzeko kalkulu-orrian erabiliko dira.

4. Planteatutako ahalmena programatutako edo arlokatutako hiri-lurzoruaren eta lurzoru urbanizagarriaren gainean kokatuko da. Gehieneko balioaren gaineratik, bizitegi-ahalmen gehigarria programatu gabeko edo arlokatu gabeko lurzoru urbanizagarrian kokatuko da.

5. Aurreko kalkuluaren emaitzazko ahalmena hirigune nagusian eta/edo hirigintza-garapena planteatzen deneko egun dauden hiriguneetan edo sortu berrietan kokatuko da.

6. Lehendik zeuden gainerako hirigune txikiagoetan, LAAen arabera hazkundera onartuko da. Horren muga %100 izango da, plangintza orokorraren berrikuspena idazteko edo hura Lurraldearen Zatik Plan honetara egokitzeko garaian dagoen etxebizitza-kopuruaren gainean kalkulatuta.

7. Aurretik azaldutako guztiarekiko alde batera geratzen dira plangintza orokorrak landaguneko lurzoru urbanizaezintzat sailkatutako herrixkak. Horiek lurraren araubide eta hiri antolaketaren arloko presako neurriak zehazteari buruzko maiatzaren 6ko 5/1998 Legean adierazitakoaren arabera arautuko dira.

31. ARTIKULUA.- **BIZITEGI ESKAINTZA HOBETZEA**

1. Egungo etxebizitzaren kalitatea hobetzeko programak mugatzea proposatzen da. Etxebizitzak eraikitzeaz gain, egungo etxebizitza-parkearen kalitatea hobetzeko beharra kontuan hartu beharko da, haren batez besteko kalitatea Arabaren gainerakoan baino nabarmen eskasagoa baita oraindik ere.

2. Etxebizitza babestuaren eskaintzarako, lehen bizitegira zuzendutako etxebizitza berri guztien %10 ezartzen da. Estandar hori da helburua, baina malgua da hala ere. Horrek 175-285 bat etxebizitza babestu eraikitzea eskatzen du 2011rako, eta 230-380 inguru 2016rako.

3. Horien banaketa hiru burutzetan (Labastida, Laguardia eta Oyón-Oion) kontzentratuko litzateke. Eskaintza horren gutxi gorabeherako banaketa biztanleriaren bilakaerari lotutako etxebizitza berri nagusiar buruzko aurreikuspenarekiko proportzionala izan liteke. Horrek, gutxi gorabehera, ondoko banaketa emango liguke: %30 Labastidan, %30 Laguardian eta %40 Oyón-Oionen. Zehaztapen hori loteslea izango da, Etxebizitzen Sustapen Publikorako Lurzorua Antolatzekeo LAPean hura berriz ere aztertzearen kaltetan izan gabe.

4. Beste hirigune batzuetako etxebizitza babestuaren eskaintzari dagokionez, aukera hori udalerrri bakoitzaren esku egongo da, Lurralde Ereduetik ezarpen horretarako lotespenik bidezkoa ez dela kontuan izanda.

32. ARTIKULUA.- **BIGARREN BIZITEGIAREN ANTOLAMENDUA**

1. Lurralde Ereduak bigarren bizitegiaren eskaintzan duen eragina 30. artikuluan zehaztu ondoren, jarraian, Eskualde Egitura osorako bigarren bizitegiaren eskaintza arautzeko oinarritzko zenbait irizpide ezartzen dira.

2. Eskaintza hori bi multzotan banatu da:

2.1. Bigarren bizitegi intentsiboa

Bigarren bizitegi intentsiboaren multzoari dagokionez, nolabaiteko eskalako eragiketak soilik biltzen dira, eskaintza esanguratsua dutenak, bai kokatzen direneko tokiko bolumenari dagokionez, bai lurralde-eskalari dagokionez. Eskaintza hau Labastidan eta Laguardian kokatu beharko da.

Arlo bakoitzean garatzen den gutxieneko etxebizitza-kopuruak bermatu egin behar ditu zenbait lagapen eta erreserba adierazgarri. Hirigintza-prozesuari lotutako azpiegiturak eta kostuak optimizatzeko irizpideak aplika daitezke. Eragiketa horietarako lurzorua urbanizagarritzat sailkatuko da.

2.2. Bigarren bizitegi estentsiboa

Bigarren bizitegi estentsiboari dagokionez, hasiera batean gaur egun dagoen hiri-errealitatearekin oso lotuta dagoen eskaintza murriztuztat hartzen da: merkaturatzeko formula erakargarriak dituzten balioko ondare arkitektonikoak birgaitzeko prozesuak, hutsuneak edo tartearak osatzeko eragiketa, hiri-birsorkuntzako prozesuetarako laguntza, berdeguneak, espazio libreak eta zuzkidurak lortzeko laguntzak. Ikuspegi hori gaur egungo hirigune guztietara zabal daiteke.

Udal-plangintzak helburu horiek eraginkortasunez lortzeko aukera emango duten mekanismoak finkatu beharko ditu. Erabili beharreko formula tipologikoak zaindu beharko ditu, gaur egungo morfologiaren alderdi esanguratsuak alda ez daitezzen.

Eragiketa horietarako lurzorua, lehentasunez, hiri-lurzoru edo lurzoru urbanizagarri gisa sailkatuko da.

Multzo horretan ez zaie gutxienez ezartzen bigarren bizitegiaren garapenarekin lotutako eragiketei. Gehieneko kopurua ordea ezarrita dago, eragiketa bakoitzeko 20 etxebizitza hain zuzen. Horren helburua da eraikuntza errepikatzearen eraginez osagai tradizionalak modu larrian asalda daitezen saihestea. Arrazoituz, Udalek arautze hori aldatu ahal izango dute, baldin eta soluzioa harreragunearen ezaugarrietara egokitzen dela justifikatzen bada.

VIII. TITULUA

EKONOMIA JARDUERAK: ANIZTASUNA SUSTATZEA

33. ARTIKULUA.-   **INDUSTRIA LURZORUAREN KUANTIFIKAZIOA ETA ANTOLAMENDUA**

1. Jarduera Ekonomikoetarako Lurzorua Sortzeko eta Saltoki Handiak Antolatzeko LAParekin bat etorriz, honako antolamendu-jarraibideak ezarri dira:

1.1. Industria-lurzoruaren kuantifikazioa

Arlo publikotik industria-lurzorua sortzeko eragiketarako gorde beharreko lurzoru-azalerak kuantifikatzearen, oinarrizko hiru batugai hauetatik abiatutako kalkulua ezarri da:

- a) Hiri-plangintzan dagoeneko ekonomia-jardueretarako lurzorutzat kalifikatuta eta okupatu gabe dagoen lurzoruaren guztizko azalera.
- b) LAPean aurreikusitako sustapen publikoko eragiketa berriak barne hartzeko beharrezko azalera.
- c) Gainerako eragiketak (partikularrak edo tokikoak, eta udal-ekimenekoak edo pribatuak) barne hartzeko beharrezko azalera.

Horren arabera, honako kuantifikazioa proposatzen da (hektareatan):

- Lurzoru kalifikatua guztira.....299 ha
- Lurzoru okupatua .....171 ha
- Lurzoru okupatu gabea .....128 ha
- Eskaintza bideragarritzat konputa daitekeen lurzoru librea.....65 ha
- Planean planteatutako sustapen publikoko eragiketak garatzeko beharrezko kalifikazio berriak.....25/50 ha

- Planaren mugan (16 urte) aurreikusi beharreko lurzoru kalifikatuaren beste erreserbak.....65/130 ha
- Planaren mugan (16 urte) kalifikatutako lurzorua oro har dimentsionatzeko proposamena.....350/400 ha

1.2. Udal-kategoriak eta arlo publikotik lurzorua sortzeko eragiketak

- a) Laguardia eta Oyón-Oion “lehentasunezko intereseko” udalerritzat jotzen dira, ekonomia-jarduerara zuzendutako lurzoruak hirigintza-arloan antolatu, kudeatu eta sustatzeko.

Bi udalerrri horietan eragina duten proposamen zehatzen artean, honako hauek nabarmentzen dira:

- Laguardiako hirigunean, industria-ezarpen endogenoak garatzeko eskualdeko industrialdea sustatzea, 5/10 ha inguruko dimentsioekin.
  - Eskualde-poligono berria, Oyón-Oionen. Bertan, lehen zenbatespen batean 25 ha-ko eskaintza publikoa ekar lezake. Gainera, industria-lurzorua zertxobait areagotzea aurreikusi beharko da. Horretarako, egungo sarea berrantolatu beharko da, proposatutako bide-egituratik abiatuta.
  - Eskualde-poligono berria, Lantziegon. Malpica-El Carrascal zona proposatzen da Casablanca poligonoa zabaltzeko litekeen eremutzat. Zabaltze hori A-124 errepidearen ardatzean zehar ere egin liteke, enklabe horien ingurunean. 25/50 ha inguruko dimentsionatzea aurreikusi da.
- b) Elciego, Lantziego eta Labastida “neurritzko hazkundeko” udalerritzat hartzen dira, ekonomia-jarduerara zuzendutako lurzoru hirigintzako antolamendu, kudeaketa eta sustapenerako.
- c) Eskualde Egiturako gainerako udalerrietan, ekonomia-jardueretarako “garapen txikia” aurreikusi da. Horietan onargarriak izango dira toki-esparruko lantegiak eta enpresa txikiak hartzeko egokiak izango diren hiri-eremu txikiak, lurzoru eraiki gabea gehienez ere 3 ha-ko azalera-hedadurakoa izango dutenak; baldin eta behar besteko harrera-ahalmena baldin badute, eta ingurune naturalean eragin adierazgarriak sorrarazten ez badute. Poligono horiek hiriguneei lotuta kokatu beharko dira, haien hirigintza-egituraren osagarri gisa.

34. ARTIKULUA.- **MAHASTIZAINZA ETA ARDOGINTZA. UPELTEGIAK**

1. Upeltegiak ezartzeko irizpideak edo orientabideak, udal-plangintzak lurzoru-motaren arabera garatu behar dituenak, hauek dira:

1.1. Hiri-lurzoruak edo lurzoru urbanizagarriak

Upeltegi berriak ezartzeko lehentasunezko lurzoruak dira. Horietan, honako irizpide hauek aplikatuko dira:

- a) Ekonomia-jarduera orokorretarako lurzoru-kalifikazioa edota upeltegietarako berariazkoa edo xehetasunezkoa izango dute.
- b) Jakina, upeltegi-lurzoruak (batez ere hiritarrak) hiriguneetatik gertu egoteak ezin du ekarri horien hiri-egitura nahiz irudia aldatzea. Horregatik, upeltegiak hiriguneen inguruetan kokatzeko irizpide murriztaileak ezarri beharko dira; are gehiago, horiek barne hartzen dituzten eraikuntzak egitura hori aldatzeko moduko dimentsioetakoak badira.

1.2. Lurzoru urbanizaezinak

Lurzoru horiek upeltegiak ezartzeko erabiliko dira, hiri-lurzoruan edo lurzoru urbanizagarrian ezartzea ezinezkoa denean, aurreko A atalean adierazitako baldintzak direla eta. Honako irizpideak ezarriko zaizkie:

- a) Upelak lurzoru-mota horretan ez dira inoiz ezarriko LZPak berak edo udal-plangintzak bereziki babestutako lurretan, babesaren arrazoia edozein izanik ere.
- b) Instalazio horiek garatzeko plan berezi bat idatziko da, eta, aldez aurretik, lursail hartzaileako esparruaren mugaketa finkatuko da, lursail horren pareko bide-tartea barne dela, beharrezko urbanizazioa ebatziko den moduan.
- c) Upeltegiak behar bezala ebatziko ditu oinarrizko zerbitzuen beharrak.
- d) Energia-kontsumorako eraginkortasun-irizpideei jarraituko zaie. Energia berriztagarriaren produkzioa gaineratuko da, batez ere eguzki-energiarena, kalkulaturako kontsumoaren gaineko %20an gutxienez, ingurunearen gaineko eragin kutsatzailea murriztuko den moduan.
- e) Egungo hiriguneekiko distantzia jakin bat finkatu gabe, ezarpenak ezin izango du ekarri funtsezko aldaketarik hiri-egituran edota haren irudi tradizionalan.
- f) Litezkeen kokapen batzuen erakargarritasun-balioa zalantzan jarri behar ez dela ulertuz, positiboki baloratuko dira kokapenean integrazeari buruzko alderdiak. Ezarpenak ez dira muinoen gailurretan kokatuko, edota egungo paisaia naturalaren aldaketa larria ekarriko duten ageriko zonetan.
- g) Gutxienez 10 ha-ko mahasti-saila izango duen azalera ekarri izana justifikatu beharko da, lursail hartzailearen eta osagarrien emaitza gisa. Lursail hartzailearen gutxienerako azalera 20.000 m²-koa izango da.
- h) Gehieneko eraikigarritasuna, lursail hartzaileari soilik aplikatutakoa, 0,2 m²/m²-koa izango da, eraikin bakarrerako finkatutako 8.000 m²-ko aprobetxamendu-mugatzailearekin. Zenbait eraikin independente onartuko dira, baldin eta distantziari, orientazioari, etab. dagokionez udal-plangintzak ezarritako xedapenak betetzen badituzte.

- i) Instalazio bakoitzak behar bezala ebatziko du aparkaleku-zuzkidura, gutxienez plaza bana aurreikusiz 100 m²-ko, ibilgailu pribatuetarako. Aparkaleku horiei merkantziak garraiatzera zuzendutako ibilgailu astunetarako aparkalekuak gaineratu beharko zaizkie. Horrez gain, autobusetarako aparkaleku 1 aurreikusi beharko da, turismoetarako aparkalekuez bestelako 2.000 m²-ko.
- j) Upeltegiaren instalazio osagarriek, batez ere transformazioarekin zerikusia dutenek, tratamendu arkitektoniko egokia izan beharko dute, eraikin nagusiarekin bat etorriko dena, lursailean elementu sakabanatuak saihesteko.
- k) Mahastirako ez diren zatietan, baleude, lursailaren urbanizazioa bere osotasunera zabalduko da. Urbanizazioak paisaiarekiko integrazioaren printzipioak bete beharko ditu.

IX. TITULUA

BIDE AZPIEGITURA: IRISGARRITASUNA HOBETZEA

35. ARTIKULUA.- BIDEEN GAINEKO JARDUNA

1. Lehenik, esan beharra dago Lurraldearen Zatiko Planak bere gain hartzen dituela Arabako Errepideen Plan Integralaren proposamenak, guztiz koherenteak direlako LZP honek proposatzen duen Lurralde Ereduarekin. Oro har, honela lurtu daitezke:

- a) Lehenasunezko intereseko sarean, eguneko 8.000tik gora ibilgailuko trafikoa duten tarteetan galtzada bikoiztea, hori izanik N-124 errepidearen kasua Zambrana eta Briñas artean.
- b) Oinarrizko sarean, 8 m-tik beherako plataforma duten tarteak egokitzea eta zolatu gabe dauden tarteetan bazterbideak sendotu eta zolatzea, hori izanik A-124 errepidearen kasua.
- c) Eskualde-sarean, 8 m-tik beherako plataforma duten tarteetan trazadura hobetzea eta plataforma zabaltzea, hori izanik A-2126, Oyón-Oion eta Bernedo artean, eta A-2124 errepideen kasua.
- d) Toki- eta auzo-sarean, beharrezkotzat hartzen da ibilbideak osatzen edo beste sare batzuk elkarrekin lotzen dituzten errepideetan jardutea, plataformak zabalduz eta hobetuz, 6 m-ko galtzada izango duten 8 m-ko sekzioak lortu arte. Zokogune moduan nahiz bi errepidetatik zirkuituak itxiz herriguneetan sartzeko besterik ez diren errepideetarako, 5/6 m-ko zabalerako galtzadak/plataformak mantentzea proposatzen da, herrigune sakabanatuetan sartzeko eginkizun bakarrerako nahikoak baitira.

2. Arabako Errepideen Plan Integralaren irizpideei jarraituz, Arabako Errioxako Lurraldearen Zatiko Planak hiru multzo hauetan sailkatutako zenbait proposamen egiten ditu:

- a) Bideak hobetzea
- b) Azpiegitura berria
- c) Hiri-saihesbideak

2.1. Bideak hobetzea

Oro har, burutzak lotzeko oinarrizko bidea (A-124 errepidearen ardatza: Labastida – Laguardia – Oyón-Oion) sendotzea proposatzen da, Eskualde Egiturako barne-komunikazioko bide nagusia baita. Helburua da ibilbide osoan 7/10 m-ko sekzioko galtzada/plataforma lortzea.

Bide estrategikoen barruan ere, kanpo-loturako oinarrizko bideak sendotu beharko dira, Eskualde Egitura alboko lurraldearekin komunikatzeko (bai Arabako mendialdearekin eta ibarrekin, bai Ebroren ardatzarekin) elementu gisa. Ebroren ardatzari dagokionez, kontuan izan behar da EAEko lurraldean jardun ahal izango dela, baina mugaren eta kanpoko herrien arteko loturak beste autonomia-erkidego batzuei dagokiela. Beraz, erakunde eskumendunen artean akordioak lortu beharko dituzte. Ardatz osagarri horien hobekuntza honako esku-hartze hauetan zehazten da:

- a) A-3202 (Labastida – Haro): trazadura hobetzea eta plataforma zabaltzea, 7/9 m-ko sekzioko galtzada/plataforma lortzeko.
- b) A-2124 (Puerto de Herrera – A-124 errepidearekiko gurutzagunea): trazadura hobetzea eta plataforma zabaltzea, 6/7 m-ko sekzioko galtzada/plataforma lortzeko.
- c) A-3210 (Laguardia – Elciego – Cenicero): trazadura hobetzea eta plataforma zabaltzea, 6/8 m-ko sekzioko galtzada/plataforma lortzeko.
- d) A-3220 (Kripan – Nafarroako muga): trazadura hobetzea eta plataforma zabaltzea, 6/7 m-ko sekzioko galtzada/plataforma lortzeko.

Bide egituratzaileen barruan, banaketa-bideetarako, ia errepide guztien hobekuntza orokorra planteatzen da, Arabako Errepideen Plan Integralean ezarritakoaren arabera. Zehazki, jardunak hauek dira:

- a) A-2126 (Bernedo – Yécora – Oyón-Oion – Logroño): Arabako Errioxan zehar duen ibilbide osoa egokitzea, 6/8 m-ko sekzioko galtzada/plataforma lortzeko. Helburua da azpiegitura eraginkorra sortzea, Eskualde Egiturako ekialdearen erlazioa indartuko duena Arabako Mendialdearekin, Bernedotik zehar, eta Logroñorekin, Oyón-Oionetik zehar.
- b) A-3212 (Leza – Elciego): trazadura hobetzea eta plataforma zabaltzea, 6/7 m-ko sekzioko galtzada/plataforma lortzeko.
- c) A-3214 (Samaniego – Eskuernaga – Elciego): trazadura hobetzea eta plataforma zabaltzea, 6/8 m-ko sekzioko galtzada/plataforma lortzeko Samaniego eta A-3224

errepidearekiko gurutzagunea bitartean, eta 6/7 m-ko sekzioa puntu horren eta Elciegoren artean.

- d) A-3216 (Laguardia – Lapuebla de Labarca – Fuenmayor): trazadura hobetzea eta plataforma zabaltzea, 6/7 m-ko sekzioko galtzada/plataforma lortzeko.
- e) A-3220 (Kripan – Lantziego – A-124 errepidearekiko gurutzagunea, Assan): trazadura hobetzea eta plataforma zabaltzea, 6/7 m-ko sekzioko galtzada/plataforma lortzeko.
- f) A-3224 (Torremontalvoko errepidearekiko gurutzagunea – Mañueta – A-3214 errepidearekiko gurutzagunea): trazadura hobetzea eta plataforma zabaltzea, 6/7 m-ko sekzioko galtzada/plataforma lortzeko.
- g) A-3226 (Oyón-Oion – Moreda de Álava): trazadura hobetzea eta plataforma zabaltzea, 6/8 m-ko sekzioko galtzada/plataforma lortzeko
- h) A-4202 (Lapuebla de Labarca – A-124 errepidearekiko gurutzagunea, El Campillarren): zerbitzu-maila ona duenez, tarte honetan ez da hobekuntza-jardunik aurreikusi.
- i) A-4208 (Lapuebla de Labarca – Elciego): zerbitzu-maila ona duenez, tarte honetan ez da hobekuntza-jardunik aurreikusi.
- j) A-4209 (Lantziego – Viñaspre): auzo-sarea hobetzeko jarduna, 5/5 m-ko sekzioko galtzada/plataforma lortzeko.

Banaketa-bideei dagokienez, horiek hobetzeko LZP honen proposamenak ere bat datoz Arabako Errepideen Plan Integralean xedatutakoarekin:

- a) A-3218 (Bilar – El Campillar): trazadura hobetzea eta plataforma zabaltzea, 6/7 m-ko sekzioko galtzada/plataforma lortzeko.
- b) A-3224 (Torremontalvoko errepidearekiko gurutzagunea – autonomia-erkidegoaren muga Errioxarekin): bazterbideak eta sendotu eta zolatzea, 6/6 m-ko sekzioko galtzada/plataforma lortzeko.
- c) A-3230: trazadura hobetzea eta plataforma zabaltzea Moreda de Álava eta A-4212 errepidearekiko gurutzagunea bitartean, Barriobusto inguruetan, eta puntu hori zabaldu eta sendotzea Nafarroarekiko autonomia-mugaraino (Lapoblación), 5/6 m-ko sekzioko galtzada/plataforma lortzeko.
- d) A-4204 (A-3214 errepidearekiko gurutzagunea – Mañueta): auzo-sarea hobetzea, 5/6 m-ko sekzioko galtzada/plataforma lortzeko.
- e) A-4211 (Labrazarako sarbidea A-3230 errepidetik): auzo-sarea hobetzea, 5/6 m-ko sekzioko galtzada/plataforma lortzeko.

2.2. Azpiegitura berria

Eskualde Egituraren ekialdeko zonarako zeharkako ardatz berriei dagokienez, azpiegitura berrirako egindako proposamenak LZParen iradokizun gisa hartu behar dira. Iradokizun hori Garraio eta Herri Laneko Foru Sailaren arloko plangintzarekiko osagarria da eta ez dago harekin kontraesanean.

f) Bilar-Barriobusto zeharkako ardatza

Eskualde Egiturako ekialdeko sektorerako irisgarritasuna hobetzeko, Bilar eta Barriobusto arteko zeharkako ardatza sortzea xedatzen da. Gaur egungo landa-bideen egokitzapena abiapuntu izango da eta horiek behar bezala hobetuko dira, zoruan ez ezik, trazaduran ere. Zehazki, egokitzapenak egin behar dira Barriobusto-Yécora bide-tartean, 4 kilometro inguruko luzeran, Yécora-Viñaspre bide-tartean, ia 2,5 kilometroko luzeran, eta Lantziego-Bilar bide-tartean, 2,5 kilometroko luzeran. Horrenbestez, 9 kilometro inguruko bide-tartea egokitu beharko da.

g) Eskuernaga-Navaridas zeharkako ardatza

Proposamen honen helburua da Laguardiako Eskualde Egiturako mendebaldeko sektorea hobetzea, Laguardia eta Navaridas arteko errepidea (A-4207) luzatuz Eskuernagaraino. Horretarako, gaur egun Navaridas eta Eskuernaga lotzen dituen landa-bidea ibilgailu-bide gisa egokitzea izango da abiapuntua.

36 ARTIKULUA.- **SAIHESBIDEAK**

1. LZParen proposamena da zeharbideen arazorako konponbidea planteatzea, bi fase hauetan: hiri-berrantolamenduari lotutako jarduna, epe laburrean, eta bideekin soilik lotutako konponbidea, epe luzean.

- a) Labastidako saihesbidea. Hirigunearen hegoaldean trazadura berriko bide-tartea. A-124 errepidearekiko pasabide alternatiboa eta Harorekin lotzeko A-3202 errepidearekiko konexioa.
- b) Laguardiako saihesbidea. Hirigunearen hego-mendebaldean trazadura berriko bide-tartea. A-124 errepidearekiko pasabide alternatiboa, eta Navaridasekin lotzeko A-4207 errepidearekiko konexioa eta Elciegorekin lotzeko A-3210 errepidearekiko konexioa.
- c) Oyón-Oion saihesbidea, espazioan kokapen finkorik gabea, A-2126 errepideak sortutako zeharbiderako konponbidea, batez ere. Oyón-Oionek Errioxako Autonomia Erkidegoarekin muga egiten duenez gero, saihesbidearen konponbideak hiri-izaera nabarmena izatea aurreikus daiteke.

2. Hiri-zeharbideen eraginpeko gainerako hiriguneetarako, hirigunea zeharkatzen duen bidearen garrantzia alde batera utzita, LZPak, arazoari heltzeko, bi aukera hauek planteatzen ditu: zeharbideari tratamendu egokia ematea nahiz saihesbiderako proposamena egitea, eskumena duen administrazioak bide-sarerako egiten duen proposamenarekin bat egin beharko duena betiere.

X. TITULUA HIRI JARDUNERAKO ORIENTABIDEAK

37. ARTIKULUA.- HIRI JARDUNERAKO ORIENTABIDEAK

Hiriguneetako ehunen hobekuntza kualitatibora bideratutako honako ekimen hauek ezarri dira:

- a) Hirigune historikoak eta interesekoak babestea eta leheneratzea.
- b) Industria eremuen antolamendu paisajistikoa.
- c) Ekipamenduen antolamendua.
- d) Hiri eremu berde berriak.
- e) Kutsatutako lurzoruen tratamendua.

38. ARTIKULUA.- HIRIGUNE HISTORIKOAK ETA INTERESEKOAK BABESTEA ETA LEHENERATZEA

Interes turistiko potentzialeko hiri-enklabeak suspertzeko eta etxebizitzaren eta zerbitzuen kalitatearekin lotutako arazoa ebazteko estrategia gisa, honako hirigune historiko eta intereseko hauek babestu eta leheneratzea xedatzen da:

- a) Salinillas de Buradón
- b) Labastida
- c) Laguardia
- d) Elciego
- e) Lantziego
- f) Bilar
- g) Labraza
- h) Oyón-Oion

39. ARTIKULUA.- INDUSTRIA EREMUEKIN ANTOLAMENDU PAISAJISTIKOA

Udal-plangintzak honako industria-multzoen paisaia-antolamendua xedatuko du:

- a) Oyón-Oiongo industria-eremuak
- b) Eskualde-egituraren hegoaldean kokatutako industria-eremuak, A-124 errepidean zehar
- c) Laguardiako industria-eremuak

40. ARTIKULUA.- **EKIPAMENDUEN ANTOLAMENDUA**

Planak hiru hirigune hauetarako sustatzen duen burutza-zereginari erantzungo dion berrekipamendua xedatu da:

- c) Labastida
- d) Laguardia
- e) Oyón-Oion

41. ARTIKULUA.- **HIRI EREMU BERDE BERRIAK**

Gaur egun hedatzen ari diren atsedeen-eremuen sistemaren osagarri gisa, udal-plangintzak hiri-berdegune berriak kalifikatu beharko ditu udalerrri hauetan:

- a) Labastida
- b) Elciego
- c) Lapuebla de Labarca
- d) Oyón-Oion
- e) Laguardiako aintziren eremua
- f) Navaridasko aintzira

42. ARTIKULUA.- **KUTSATUTAKO LURZORUEN TRATAMENDUA**

1. "EAEko Poluitzaileak izan daitezkeen Jarduerak dituzten Kokaguneen Inbentarioan" barne hartutako lurzoruen hiri-transformazioko esku-hartzeetan, kokagune horiek ikertu, saneatu eta erabat lehenera daitezen bultzatu beharko da.

2. Udal-plangintzak berriazko atal bat izan beharko du, leheneratzeko edo berritzeko estrategiak zehazteko garaian, kutsatutako lurzoruen arazoari aurre egiteko moduari buruz.

XI. TITULUA KULTUR ONDAREAREN ANTOLAMENDUA

43. ARTIKULUA.- KULTUR INTERESEKO IBILBIDEAK SORTZEA

Ondarearen balioa areagotzeko Lurraldearen Zatiko Planean aurreikusitako jardunaren barruan, mota bereko elementu guztiak elkarrekin lortzeko ibilbideak sortzea proposatzen da. Sailkapen hori elementu jakin batzuen dentsitate edo metatze handiagoaren adierazgarria besterik ez da:

- a) Ondare arkeologikokoa. Kantabria mendigunearen mazelen oinarriarekin estu lotutako ibilbidea izango litzateke, bertan baitaude intereseko elementu gehienak; aipagarrienen artean hauek: Peña Parda, Los Husos, el poblado de La Hoya, La Chabola de la Hechicera, Los Llanos, etab.

Zona honetako ibilbide naturalistikoen lotura handia izango luke. Beraz, haiekiko elkarrekintza bilatzeko aukera egongo litzateke.

- b) Ondare arkitektonikokoa eta hirigintzakoa. Ibilbide honek Salinillas de Buradón, Labastida, Samaniego, Elciego, Laguardia, Bilar, Lantziego, Labraza eta Oyón-Oion bilduko lituzke. Hirigune historikoez eta interesekoez osatutako kultur intereseko ibilbidea da, baselizen eta baliozko bestelako elementuen arkitektura barreiatukoa.
- c) Interes etnografikokoa. Arabako Errioxaren tradizioari eta idiosinkrasiari lotutako ibilbidea, lurralde osoan banatutako upel eta dolareen, erroten, ohituren eta folkloreaken erakusgarri bikaina, Eskualde Egituraren erdialdean eta hegoaldean interes berezia duena.

XII. TITULUA EKIPAMENDUAK

44. ARTIKULUA.- KIROL EKIPAMENDUA

1. Udalerrri hauetako kirol-azpiegiturak finkatuko dira, baldintza hauetan:

- a) Oyón-Oion: Kirol-eremua zabaltzea eta osatzea (igerileku estalia, herritarrek egunero erabiltzeko zerbitzuak).
- b) Laguardia: Udalaren kirol-eskaintza behar bezala osatuko duten eta burutzen ari diren proiektu egokiak garatzea.
- c) Labastida: Kirol-azpiegitura egokitzea. Gaur egungoan oinarriturik, kirol-eremu egokia finkatzea, igerilekua, tenis-zelaiak, aire zabaleko pilotalekuak,

etab. Eremu hori diseinatzean kontuan izan behar da asteburuetan eta oporretan kanpoko biztanleek ere erabiliko dutela.

2. Golf-zelaiak kokatzeko honako irizpide hauek ezarri dira:

- a) Kokapenak, hasteko, ekipamenduaren funtzionaltasuna ahalbidetuko duen oinarrizko gaitasuna izan behar du, instalazioaren kalitatea eta, horrenbestez, kirolaren jarduna ziurtatuko den moduan. Kirol-jardunak lehentasuna izan behar du beste erabilera batzuen mendetasun funtzionalekiko.
- b) Urbanizaezintzat kalifikatutako lurzoruen gainean, ezarpena ezin izango da kokatu babes bereziko eremuetan, ez eta gordetako eremuetan ere, batez ere baliozko nekazaritza-lurzorua badira.
- c) Ezarpenak ez du ekarriko mahasti-azalera nabarmen murriztea, hura aurreko kalifikazioen barruan egon gabe ere. Gehieneko galera onargarria 20 ha-koa izango da.
- d) Golf-zelaia urbanizagarri edo antzeko gisa edota urbanizaezintzat sailkatutako lurzoruen gainean ezarri beharko da. Azken kasuan, plan berezi baten bitartez garatu eta bideratu beharko da.
- e) Bizitegi-eskaintzari lotutako lurzoru urbanizagarrian edo antzekoan, ezarpena LZP honetan etxebizitza-gaietarako ezarritakoaren arabera arautuko da; eta, lehen edo bigarren bizitegiko etxebizitza kokatzeari dagokionez, Lurralde Ereduarekiko koherentziari buruzko irizpideak kokapen-baldintzatzaile izango dira.
- f) Golf-zelaia ezarri ahal izateko, buruaskitasunaren printzipioari jarraitu beharko zaio, batez ere baliabide hidrikoaren kontsumoan. Kontsumoak ahalik eta gehien murrizteko neurriak (landare-espezieak, zelaiaren orientazioak, etab.) eta dagoen oreka urrakorrari eragin gabe baliabideak lortzekoak (biltegitze-sistema propioa, kalitate eskaseko urak edo hondakin-urak erabiltzea, etab.) planteatuko dira.

45. ARTIKULUA.- KULTUR EKIPAMENDUA

Kulturaren arloko eragiketa enblematiko gisa, Lurraldearen Zatiko Planak Laguardian lurralde-ekipamendu handia sortzea proposatzen du, Arabako Errioxako Museoa izen orokorra izan dezakeena eta Eskualde Egituraren berezitasunen erakusgarri gorena izan daitekeena. Balio erantsi gisa, turismoa erakartzeko baliabide guztien koordinazioa hobetzeko aukera emango dezake.

46. ARTIKULUA.- **TURISMO AZPIEGITURA**

1. Turismo-azpiegitura planteatutako lurralde-ereduarekin bat etorri egiruratuko da, honako zehaztapen hauen arabera:

- a) Oin berriko eta erabilera eskusiboko hotelak edo antzekoak. Hirigune handiei lotzen zaie, burutzaren edo azpiburutzaren eskalakoei alegia.
- b) Hotelak eta antzekoak zaharberitu/birgaitu beharreko eraikin katalogatuetan. Erakunde publikoek sustatuko dituzte, hirigune guztientzat historikoa den ondare hori babestu eta balioa emateko neurri gisa.
- c) Landa-ostatuak sustatuko dira, hiriguneko nahiz landa-inguruneko eraikinetan kokatutakoak.

2. Udal-plangintzak arautuko ditu turismo-azpiegituraren modalitateak ezartzeko baldintzak, oinarrizko jarraibide hauek betez:

- a) Kudeaketa-organo bakarraren bitartez baliabide guztiak koordinatzea. Organo horrek informazioa bereganatzen eta, azken buruan, azpiegiturara bertara jotzen lagundu behar dio erabiltzaileari.
- b) Oin berriko hotel-instalazioek, ezarpenaren tamaina kontuan izanda, koherenteak izan beharko dute aurreikusitako Lurralde Ereduarekin. Tamainaren arabera, honela arautuko lirateke:
  - 50etik gora gelako hotelak: lurralde-burutzak
  - 25etik gora gelako hotelak: lurralde-azpiburutzak
- c) Araudia malgutzea, erabilera horiek (batez ere ondare arkitektonikoei lotutakoak) ezartzeko bidea eman ahal izateko.
- d) Indarrean dagoen legerian jasotako helburuekin bat etorriko diren lurzoru urbanizaezineko ezarpenik aurreikusiz gero, hasteko, instalazioaren funtzionaltasuna ahalbidetuko duen oinarrizko gaitasuna izan behar du. Ezarpena ezin izango da kokatu babes bereziko eremuetan, ez eta gordetako eremuetan ere, batez ere baliozko nekazaritza-lurzoruak badira.

47. ARTIKULUA.- **MERKATARITZA AZPIEGITURA**

1. Hona hemen merkataritza-erabilerak arautzeko oinarrizko irizpideak:

- a) Plangintzan ekonomia-jarduerakotzat (egin daitezkeen xehetasunetako edozeinetan) kalifikatutako eremuetan kokatuko dira.
- b) Berez nolabaiteko berezitasuna emango dieten kokapen onuragarriak aprobetxatuko dituzte. Nolanahi ere, ez dute inola ere eragin kaltegarririk ekarriko paisaiaren nahiz ingurumenaren gainean.

- c) Kalitatezko sarbidea izan beharko dute eta sorrarazten dituzten aparkaleku-beharrak egokiro ebatziko dituzte.
- d) Eragiketari lotutako lurzoruen urbanizazio-baldintza orokorreari arreta berezia jarriko zaie eta ahalik eta kalitate handiena ziurtatuko da.
- e) Erabilerari berari balio erantsia emango dioten proiektuak sustatuko dira, marka-irudia bilatuz.

2. Merkataritza-ekipamendu handien antolamendua Jarduera Ekonomikoetarako Lurzorua Sortzeko eta Saltoki Handiak Antolatzeko Lurraldearen Arloko Planean ezarritakoa izango da, eta Lurraldearen Zatiko Plan honek bertan finkatutako irizpideak bere gain hartzen ditu. Honako kategoria hauek ezarri dira:

- a) Oyón-Oion: duen zentraltasunagatik, plataforma zelaiturako gehienez 75.000 m²-ko azalera garbia eta sabai eraikirako gehienez 25.000 m²-ko azalera baimentzen da.
- b) Laguardia: eskualde-zentraltasuneko udalerritzat hartuta, plataforma zelaiturako gehienez 40.000 m²-ko azalera garbia eta sabai eraikirako gehienez 13.000 m²-ko azalera baimentzen da.
- c) Eskualde Egiturako gainerako udalerriak: horietan ez da aurreikusitako merkataritza-ekipamendu handirik ezartzea.

48. ARTIKULUA.- **UDALAZ GAINDIKO BESTELAKO EKIPAMENDUAK**

Udalaz gaindiko segurtasun-ekipamenduari dagokionez, Lurraldearen Zatiko Planak bere gain hartzen du Eusko Jaurlaritzako Herrizaingo Sailaren antolamendua. Ekipamendu hori Laguardian kokatutako Ertzaintzaren komisaria bakar batez osatzen da.

XIII. TITULUA

LURRALDEAREN ZATIKO PLANAREN ZEHAZTAPENAK APLIKATZEKO ARAUAK

49. ARTIKULUA.- **HIRIGINTZA ANTOLAMENDUAREKIKO LOTESPENA**

Eskumena duten hirigintza-administrazioek Lurraldearen Zatiko Planaren zehaztapan lotesleak gaineratzeko beharrezkoak diren euren plangintza puntualki aldatu edo berrikusteko prozedurak hasiko dituzte. Horiek, hala badagokio, Ingurumenaren gaineko Eraginaren Baterako Ebaluazio Prozeduraren mende jarriko dira, uztailaren 22ko 183/2003 Dekretuan xedatutakoaren arabera.

50. ARTIKULUA.- ARLOKO ERAKUNDEEN EKINTZA BETEARAZLEAREKIKO LOTESPENA

Erantzukizuna duten arloko organo autonomiko eta foralek eta administrazioek euren planak eta programak Lurraldearen Zatiko Planean aurreikusitakora egokituko dituzte, era berean, Ingurumenaren gaineko Eraginaren Baterako Ebaluazio Prozeduraren mende jarritz.

**XIV. TITULUA
ARLOKO LURRALDE ERAGINAK**

51. ARTIKULUA.- ZORTASUN AERONAUTIKOAK

Edozein aldaketa, instalazio, egitura, objektu finko edota egun daudenen edo lurraren gehieneko kota 502 metrokoa izango da itsas mailarekiko, Logroño-Agoncilloko aireportuaren legezko zortasun aeronautikoei dagokien 11. buruzarako hurbilketa-azaleraren tarte horizontalak eraginda Oyón-Oion, Yécora, Laguardia eta Lantziegoko udal-mugapeei lotutako lurretan, eta, bereziki, Majadillaverde eta Majadasko muinoetan (Lantziego), Mesako muinoan (Laguardia) eta Vandodiegon (Oyón-Oion); izan ere, bertan lurra berak zulatu egiten baititu oztopoak mugatzeko azalerak.

52. ARTIKULUA.- TELEKOMUNIKAZIO GAJETAN APLIKATU BEHARREKO LEGEZKO ARAUDIA

Telekomunikazio-gaietan, kontuan hartu beharko dira tokiko jabari publikoa okupatzeko aplikatu beharreko legezko araudia, telekomunikazio-sareetarako azpiegituren ezaugarriei buruzkoa, instalazio irrati-elektrikoei buruzkoa eta telekomunikazio-zerbitzuetarako sarbideari buruzkoa.

ERANSKINA.

BIZITEGI LURZORUAREN ESKAINTZA KUANTIFIKATZEKO KALKULU ORRIA

CUANTIFICACION DE LA OFERTA DE SUELO RESIDENCIAL
BIZITEGI LURZORUAREN ESKAINTZA KUANTIFIKATZEA

LEYENDA / ESANAHIA

Componente 1. IMPLICACIONES DEL MODELO TERRITORIAL		VOB: Viviendas Ocupadas en el año Base de la proyección OEO: okupatutako etxebizitzak proiektzioaren oinarrizko urtean. PB: Población en el año Base de la Proyección BO: biztanleria proiektzioaren oinarrizko urtean PH: Población en el año horizonte de la proyección BM: biztanleria proiektzioaren muga-urtean TFM(n): Tamaño medio Familiar en el año (n) FBT (n): familiaren batez besteko tamaina (n) urtean TAC: Tasa Anual de Crecimiento demográfico UHT: urteko hazkunde demografikoaren tasa CD: Crecimiento Demográfico HD: hazkunde demografikoa CR: Coeficiente de Rigidez ZK: zurruntasun-koefizientea CSR: Coeficiente de 2ª Residencia BBK: 2. bizitegiko koefizientea
1.osagaia. LURRALDE EREDUAREN INPLIKAZIOAK		
Crecimiento por Implicaciones del Modelo / <i>Ereduren inplikazioaren ondoriozko hazkundera</i>		
Total Componente 1/1. <i>osagaia guztira</i>		
Componente 2. CRECIMIENTO DEMOGRAFICO		
2.osagaia. HAZKUNDE DEMOGRAFIKOA		
VOB / OEO =		
PB / BO =	P (2001) / B (2001) =	P (1991) / B (1991) =
		TMF(n) / FBT (n) =
PH = PB (1+TAC) ⁿ =	CD = PH – PB =	
BM = BO (1+UHT) ⁿ =	HD = BM – BO =	
Necesidad de Viviendas CD/TMF(n) =		
<i>Etxebizitzen beharizana HD / FBT(n) =</i>		
Total Componente 2 / 2. <i>osagaia guztira</i>		
Componente 3. VARIACION DE LA ESTRUCTURA FAMILIAR		
3.osagaia. FAMILIA EGITURAREN ALDAKETA		
Necesidad de Nuevas Viviendas PB/TFM(n) – VOB =		
<i>Etxebizitza Berrien Beharizana BO / FBT(n) – OEO =</i>		
Total Componente 3 / 3. <i>osagaia guztira</i>		
Componente 4. CORRECCION DE LA RIGIDEZ DE LA OFERTA		
4.osagaia.ESKAINTZAREN ZURRUNTASUNA ZUZENTZEA		
CR / ZK =	(VOB + C2 + C3) CR / (OEO + O2 + O3) ZK =	
Total Componente 4 / 4. <i>osagaia guztira</i>		
Componente 5. SEGUNDA RESIDENCIA		
5.osagaia. BIGARREN BIZITEGIA		
CSR/BBK=	C2 + C3 + C4 / O2 + O3 + O4 =	
(C2 + C3 + C4) (CSR - 1) 0,5 / (O2 + O3 + O4) (BBK-1) 0,5 =		
Total Componente 5 / 5. <i>osagaia guztira</i>		
NUMERO MAXIMO DE VIVIENDAS A OFERTAR POR EL PLANEAMIENTO		
PLANGINTZAK ESKAINTZAN JARRI BEHARREKO GEHIENEZKO ETXEBIZITZA-KOPURUA		
C1 + C2 + C3 + C4 + C5 / O1 + O2 + O3 + O4 + O5 =	TOTAL	
	GUZTIRA	

EKONOMIA ETA FINANTZA AZTERLANA

SARRERA

Arabako Errioxako Eskualde Egiturako Lurraldearen Zatiko Planaren ekonomia- eta finantza-azterlanaren helburua da Planaren beraren neurriei ekiteko beharrezko inbertsio guztiak aurkeztea. Beraz, dagoeneko idatzitako edo idazten ari diren arloko planetan dagoeneko azaltzen diren edo azaldu behar duten konpromiso ekonomikoak saihesten dira, bai eta aurreikusita edo aribidean dagoen beste edozein jardun ere.

Eskualde Egiturako Lurraldearen Zatiko Planaren ekonomia- eta finantza-azterlana ez da, hortaz, jardunetarako inbertsioen laburpen bat. Izan ere, datuen sakabanatze handiak haren irakurketa erabat zailduko luke. Gainera, lege-mandatuak, lurzorua legeari buruzko jurisprudentziaren arabera, LZParen berezkoak diren inbertsioak zenbatestea planteatzen du. Udal-plangintzak bere kudeaketaren logikaren barruan garatu beharreko ekintzak edo proposamenak, zuzeneko nahiz zeharkako lotespena izan arren, baztertuta daude.

Bestalde, azterlana behar bezala ulertzeko beste kontzeptu bat argitu beharra dago; alegia, ekin beharreko neurriei dagozkien kantitateak –milioika eurotan adierazita– esperientzia ezagunetan oinarritutako gutxi gorabeherako balorazioak dira.

1 INGURUNE FISIKOA

	EJ	AFA	UDAL	LAURTEKOAK					GUZTIZKOAK
				2004-2007	2008-2011	2012-2015	2016-2019		
A) INGURUMENA HOBETZEA									
1	%35	%35	%30		0,5 €			0,5 €	
1 MANTIBLEKO MILAZKADIA									
2	%35	%35	%30		0,2 €	0,2 €		0,4 €	
2 HARROBIAK ETA LEGAR HOBIAK LABASTIDA, EL ESPERAL ETA EL CAMPILLARREN									
3	%35	%35	%30	0,3 €	0,6 €	0,6 €	0,6 €	2,1 €	
3 UBIDEEN ERTZAK LEHENERATZEA (EAE-KO IBAIERTZAK ETA ERREKAERTZAK ANTOLATZEKO LAP)									
4	%35	%35	%30		0,2 €	0,2 €		0,4 €	
4 CUATRO ENCINAS, SAN GREGORIO, EL AGUARCHAL ETA EL CIEGOKO AINTZIRAK LEHENERATZEA									
5	%35	%35	%30	0,3 €	0,6 €	0,6 €	0,6 €	2,1 €	
5 EBROREN IBAIERTZAK HOBETZEA									
5,5 €									
B) TRADIZIOZKO JARDUERAK SUSTATZEA									
1	%50	%50		0,3 €	0,3 €	0,3 €	0,3 €	1,2 €	
1 LEHORREKO LABOREAK SUSTATZEA									
2	%50	%50		0,3 €	0,3 €	0,3 €	0,3 €	1,2 €	
2 LABORE EKOLOGIKOAK SUSTATZEA									
3	%50	%50		0,1 €	0,1 €	0,1 €	0,1 €	0,4 €	
3 ARTISAU TRANSFORMAZIOA SUSTATZEA									
2,8 €									
C) ATSEDEN EREMUAK HOBETZEA									
1	%50	%50	%50	0,1 €	0,2 €	0,2 €		0,5 €	
1 SAN GINES									
2	%50	%50	%50	0,1 €	0,2 €	0,2 €		0,5 €	
2 SAMANIEGO									
3	%50	%50	%50	0,1 €	0,2 €	0,2 €		0,5 €	
3 BERBERANA									
4	%50	%50	%50	0,1 €	0,2 €	0,6 €	0,2 €	1,1 €	
4 LAGUARDIAKO LAGUNAS									
5	%50	%50	%50	0,1 €	0,2 €	0,2 €		0,5 €	
5 BERCIJANA									
6	%50	%50	%50	0,1 €	0,2 €	0,2 €		0,5 €	
6 SAN JUSTO									
3,6 €									

2 JARDUERAK SUSTATZEA

		LAURTEKOAK							
		EJ	AFA	UDAL	2004-2007	2008-2011	2012-2015	2016-2019	
A) LEHEN SEKTOREKO JARDUERAK									
1	BIDE AZPIGITUURAK HOBETZEA		%80	%20	0,2€	0,2€	0,2€	0,2€	0,8€
2	LABORE UREZTATUAK SUSTATZEA		%80	%20	0,5€	0,5€	0,5€	0,5€	2,0€
3	ANIZTASUNA SUSTATZEA	%30	%70		0,2€	0,2€	0,2€	0,2€	0,8€
3,6€									
B) INDUSTRIA SUSTAPENA									
1	LAGASTIDA		%50	%50	0,3€	0,6€	0,3€	0,3€	1,5€
2	LAGUARDIA		%50	%50	0,3€	0,6€	0,3€	0,3€	1,5€
3	OYON-OIÓN		%50	%50	0,5€	1,1€	1,1€	0,5€	3,2€
4	LANTZEGO-LAGUARDIA (CASABLANCA)	%50	%50		0,6€	1,3€	1,3€	1,1€	4,3€
10,5€									

3 OINARRIZKO AZPIEGITURAK ETA ZERBITZUAK

	EJ	AFA	UDAL.	LAURTEKOAK				GUZTIZKOAK
				2004-2007	2008-2011	2012-2015	2016-2019	
A) BIDE AZPIEGITURAK								
1 BILAR-LABRAZA LOTURA BERRIA		%100		0,1 €	1,2 €		1,3 €	
2 ESKUERNAGA-LAGUARDIA LOTURA BERRIA		%100		0,1 €	0,8 €		0,9 €	
3 HIRI SAIHESBIDEA LABASTIDAN		%80	%20	0,1 €	0,6 €		0,7 €	
4 HIRI SAIHESBIDEA OYON-OIÓEN		%80	%20	0,1 €	0,6 €		0,7 €	
5 SAIHESBIDEA LABASTIDAN (AEPI)		%100		0,1 €		2,9 €	3,0 €	
6 SAIHESBIDEA LAGUARDIAN (AEPI)		%100		0,1 €		1,5 €	1,6 €	
7 BIDEAK HOBETZEA (AEPI)		%100		0,6 €	0,6 €	0,6 €	2,4 €	
							10,6 €	
B) OINARRIZKO ZERBITZUAK								
1 LABASTIDA		%50	%50	0,2 €	0,2 €	0,2 €	0,8 €	
2 LAGUARDIA		%50	%50	0,2 €	0,2 €	0,2 €	0,8 €	
3 OYON-OIÓN		%50	%50	0,2 €	0,2 €	0,2 €	0,8 €	
4 GAINERAKO UDALERRIAK		%50	%50	0,2 €	0,2 €	0,2 €	0,8 €	
5 HHS-EN AURRETRATAMENDUA	%50	%50		0,1 €	0,6 €		0,7 €	
							3,9 €	

4 HIRI JARDUNAK

	EJ	AFA	UDAL.	LAURTEKOAK			
				2004-2007	2008-2011	2012-2015	2016-2019
A) ETXEBIZITZA PUBLIKOA SUSTATZEA							
1 LABASTIDA	%70	%20	%10	0,2 €	0,2 €	0,2 €	0,2 €
2 LAGUARDIA	%70	%20	%10	0,2 €	0,2 €	0,2 €	0,2 €
3 OYON-OIÓN	%70	%20	%10	0,3 €	0,3 €	0,3 €	0,3 €
4 GAINERAKO UDALERRIAK	%70	%30		0,2 €	0,2 €	0,2 €	0,2 €
							3,6 €

	%20	%70	%10	LAURTEKOAK			
				2004-2007	2008-2011	2012-2015	2016-2019
B) ORIENTAZIOAK							
1 HIRIGUNE HISTORIKOAK LEHENERTZEA	%20	%70	%10	0,1 €	0,3 €	0,3 €	0,3 €
2 IBAERTZEN TRATAMENDUA	%50	%50	%50	0,1 €	0,3 €	0,3 €	0,1 €
3 INDUSTRIA EREMUEI ANTOLAMENDUA	%40	%40	%20		0,2 €	0,2 €	
4 BERDEGUNE BERRIAK	%50	%50	%50	0,2 €	0,2 €	0,2 €	0,2 €
5 ONDAREA BABESTEAK	%50	%50	%50	0,3 €	0,3 €	0,3 €	0,3 €
							4,2 €

ARABAKO ERRIOXAKO LZP-AREN EKINTZA ESTRATEGIKOEN AURREKONTUA GUZTIRA

48,3 €

	LAURTEKOAK			
	2004-2007	2008-2011	2012-2015	2016-2019
BANAKAPENA ADMINISTRAZIOEN ARABERA				
Eusko Jaurlaritza	1,77	3,015	2,54	2,22
Foru Aldundia	4,59	9,336	10,2	4,38
Udalak	1,84	3,55	3,06	1,8
Guztira	8,2	15,9	15,8	8,4